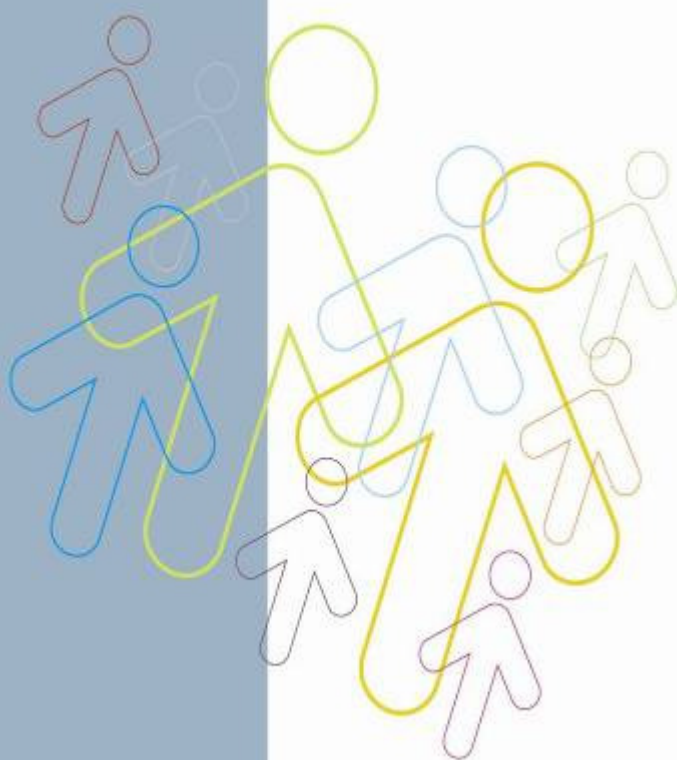

Skoleveiplan for Tonsenhagen skole

Desember 2010

Forord

Forslag til skoleveiplan for Tonsenhagen skole er utarbeidet av Norconsult på oppdrag for Oslo kommune ved Samferdselsetaten / Mobility Oslo.

En skoleveiplan er et mobilitetskonsept utarbeidet spesielt for å øke andel gående og syklende til skolen. Planen retter seg direkte mot elevene, og indirekte mot foreldre og lærere. Forslag til tiltak er på barnas premisser, sett ut fra deres ståsted. Målet er å minske avhengigheten av bilbruk ved skolereiser, skape gode holdninger til miljøvennlig transport og å motivere til økt fysisk aktivitet blant barna. Dette kan gi positive ringvirkninger i form av gode holdninger, bedre miljø og bedre trafiksikkerhet

Forslaget til skoleveiplan for Tonsenhagen skole er utarbeidet med utgangspunkt i faglige vurderinger og skolens ønske om å få utarbeidet planen. Skolen må selv avgjøre hvilke av de foreslåtte tiltak som skal videreutvikles og realiseres.

Arbeidet er utført av Norconsult AS ved Martine Haaland, Edel Nordang og Ellen Winje Melander. Lars Olav Holmen har vært prosjektansvarlig i Samferdselsetaten/ Mobility Oslo.

Sandvika, 2. desember 2010.

Innhold

Innhold.....	3
0 Sammenheng.....	4
1 Innledning.....	10
1.1 Kort om Skoleveiplaner.....	10
1.2 Innholdet i planen.....	10
1.3 Hvorfor ønsker Tonsenhagen skole å utvikle en skoleveiplan?.....	11
1.4 Tryggere skolevei – tilgjengelig støtteapparat.....	12
2 Skolen og nærmiljøet.....	15
2.1 Fakta om Tonsenhagen skole.....	15
2.2 Skolekretsen.....	16
2.3 Skoleveien.....	19
2.4 Innspill fra skolen/FAU.....	31
3 Reisevaneundersøkelse.....	32
3.1 Dagens reisevaner.....	32
3.2 Hvis barna kunne velge selv.....	33
3.3 En av fire opplever skoleveien som utrygg.....	34
3.4 Kommentarer fra foresatte og elever.....	34
3.5 Oppsummering.....	35
4 Mulige mobilitetstiltak.....	36
4.1 Hovedutfordringer og mål.....	36
4.2 Generelle tiltak for å nå mål 1: Øke antall elever som går og sykler.....	36
4.3 Generelle tiltak for å nå mål 2: Trafikksikker skolevei.....	38
4.4 Generelle tiltak for å nå mål 3: Økt kompetanse og endrede holdninger.....	38
5 Anbefaling av mobilitetstiltak.....	40
5.1 Innledning.....	40
5.2 Gå og sykle.....	40
5.3 Trafikksikker skolevei.....	43
5.4 Kompetanse og holdninger.....	49
Vedlegg 1 Spørreskjema reisevaneundersøkelse.....	50

0 Sammen drag

Flere og flere barn i Oslo kjøres i bil til og fra skolen. Miljøet rundt skolene preges derfor ofte av kø, kaos og utrygge situasjoner i rushtiden. Barnas fysiske aktivitet reduseres, luftforurensingen øker og den utrygge følelsen opprettholdes så lenge andelen barn som kjøres i bil øker. Mobility Oslo skal bidra til at flere barn går eller sykler til skolen.

Tonsenhagen skole har en uholdbar trafikksituasjon på grunn av busser som passerer og stanser rett utenfor skolegården. Skolebarna er svært utsatt og skolen ønsker å få til en bedre løsning på trafikksituasjonen. FAU har jobbet mye med holdningsendring i foreldregruppen med hensyn til kjøring til skolen, og ønsker videre fokus på dette. Henting og bringing skaper farlige situasjoner rundt skolens innkjørsel. Skolen har identifisert følgende forhold som ønskes belyst i en skoleveiplan:

- Oversikt over trafikkavviklingen ved skolen.
- Løsning på trafikksituasjonen pga. busstrafikken ved skolen.
- Tiltak for bedret trafiksikkerhet i Rødbergveien fra skolen til Selvbyggerveien.
- Kø ved skolens innkjørsel i rushtiden pga at mange barn kjøres til skolen.
- Farlige situasjoner i rushtiden.
- Holdningsendrende tiltak.

Tonsenhagen skole ligger i Anna Rogstadsvei 1 i bydel Bjerke. Tonsenhagen skole er en 1.-7. trinns barneskole med ca. 400 elever. Elevene har tillatelse til å sykle til og fra skolen fra 5. trinn. Skolepatruljen er utplassert ved gangfeltet utenfor skoleporten, og ved opphøyd gangfelt i Rødbergveien.

Tonsenhagen skole har to atkomster fra Anna Rogstads vei, begge regulert med bom. Skolens ansatte parkerer sørvest i skolegården. Anna Rogstads vei har fartsgrense 30 km/t. Foreldre bruker veien som stoppunkt, men parkering langs veien gjør det vanskelig å snu. Flere foreldre rygger inn mot skoleporten for å snu.

Ved skolen er fartsgrensen i Rødbergveien 30 km/t. Terminalområdet for buss ligger i krysset Rødbergveien X Anna Rogstads vei. I tidsrommet mellom kl. 08.00 - 09.00 er det 41 avganger fra Tonsenhagen. De fleste er store leddbusser som skal snu og stoppe like ved skolen. På befaring ble det observert at fronten på bussene noen ganger sveiper over fortauet i det bussen svinger ut fra terminalområdet. Terminalområdet for buss brukes også som stoppunkt i dag. Dette bidrar til å gjøre trafikksituasjonen enda mer uoversiktlig.

Elevene ved skolen bor i hovedsak innen en kilometers avstand fra skolen. De aller fleste barna ved Tonsenhagen skole bor vest for skolen og må følge Rødbergveien. Årsdøgntrafikken er på ca. 2900 kjt/døgn. Det er fortau på nordsiden av veien. Veien har en skarp sving og det kjøres store leddbusser i Rødbergveien. Hele 6 av 10 føler seg uttrygg i Rødbergveien på strekningen fra skolen til Selvbyggerveien. Det burde vært et skille mellom gående og kjørende.

Øst for skolen følger barna Rødbergveien til skolen. Sør for terminalområdet for buss er det en trapp fra fortauet i Rødbergveien til skolegården. Barna som kommer østfra trenger derfor ikke å passere terminalområdet.

Ellers i skolekretsen kan barna følge veier med relativt lite trafikk som Årvollveien, Dugnadsveien, Selvbyggerveien og Ragna Nielsens vei. De fleste veiene har fortau, men det parkeres ofte biler i veien. De fleste veiene i skolekretsen har også flere fartshumper som reduserer bilenes hastighet.

Det er flere stier og gangveier i skolekretsen som kan være snarveier for barna. Disse er imidlertid ikke alltid belyst eller vedlikeholdt vinterstid, og egner seg ikke som skolevei hele året. Gangveien mellom Selvbyggerveien og Diesen idrettsplass er belyst. Der gangveien møter Selvbyggerveien er det noen busker fra nabotomten som hindre sikten for bilene. Flere barn bruker gangforbindelsen mellom Ragna Nielsens vei og Anna Rogstads vei til skolen. Gangforbindelsen er atkomst til boligblokker, og er belyst og vedlikeholdt på vinteren. En sti fra blokkene langs Selvbyggerveien sør i skolekretsen ender direkte i Rødbergveien. Her er det ikke fortau, men bare en smal vegskulder som følges til nærmeste gangfelt. Det er som kjent stor trafikk i Rødbergveien med store leddbusser, bruk av stien anbefales ikke uten følge av voksen.

Det ble i april 2010 gjennomført en reisevaneundersøkelse blant elever og foresatte på skolen. Undersøkelsen ble besvart av 271 husstander og utgjør 68 prosent av elevene ved skolen.

- Det er mer vanlig med en bil i husholdningen enn to biler.
- 45 % av de foresatte kjører bil til jobb/skole.
- I Oslo er det vanlig at 6 prosent sykler til jobben, av de foresatte ved Tonsenhagen skole sykler hele 19 prosent.
- 7 av 10 elever har under en kilometer til skolen.
- 4 av 10 elever har mindre enn 200 meter til nærmeste kollektivholdeplass.
- De aller fleste elevene går til og fra skolen (75 prosent).
- 1 av 10 elever oppgir at de ble kjørt til skolen "i går" (april).
- Over halvparten av elevene på 5. - 7. årstrinn sykler vanligvis i sommerhalvåret.
- I dag er det bare 5 prosent som sykler til skolen, mens 25 prosent ønsker å sykle.
- Elevene går til skolen først og fremst fordi det er kort skolevei, men også fordi det er miljøvennlig og godt for helsen
- De tre viktigste årsakene til at elever blir kjørt i bil, er at barnet skal samme vei som jobben til foresatte, at det er den raskeste og enkleste måten.
- I vinterhalvåret er også dårlig vær og trafikkfarlig skoleveg en viktig årsak til at elever blir kjørt til skolen.
- 1 av 4 opplever skoleveien som utrygg.
- 6 av 10 opplever Rødbergveien fra Årvollside som utrygg.
- Kommentarer fra foresatte og elever sier konkret noe om hvilke veier og kryss som oppfattes som spesielt trafikkfarlige på skoleveien. Her skiller Rødbergveien seg ut som særlig utrygg på grunn av mange biler og busser. Spesielt gjelder dette strekningen mellom Tonsenhagen Torg og skolen.
- Det etterlyses autovern mellom fortau og kjørebane i Rødbergveien.
- Snuplassen for buss like utenfor skolen oppleves som kaotisk og trafikkfarlig.
- Bilister og busser kjører for fort.

På bakgrunn av resultater fra reisevaneundersøkelsen, samt registreringer og innspill fra skolen foreslås følgende tiltak (for fullstendig beskrivelser av tiltak, samt skisser, se kap.6):

Mobilitetstiltak	Forslag til tiltak
Mål 1: Øke antall elever som går og sykler	
Følgevennordning	• Distribudere informasjonsmateriell om følgevennordning. • Brosjyre deles ut ved skolestart. Informasjon legges ut på skolens internettsider. • Orienter og oppfordre foreldre til å organisere følgevenngrupper på foreldremøter i 1. trinn. • Dele ut klasselister med adresser og telefonnummer, slik at foreldre kan organisere seg. • Sette sammen klasser etter geografi for å legge til rette for følgevennordning. • Organisere felles start for alle klasser. • Utarbeide kart som viser hvor skolestarterne bor slik at foreldre kan komme i kontakt med hverandre.
Motivasjonskampanjer	• Fortsette å delta i Oslo kommunes årlige gåaksjon. Dette skaper gode holdninger og helsegevinster. • Arrangere interne gåaksjoner med premiering klassevis og/eller for hele skolen. • Henge opp plansje/oversikt over resultater underveis. Dekoreres av elevene.
Info til foreldre	• Utarbeide et fakta-ark basert på info i Faktaperm om hvorfor barna bør gå og ikke bli kjørt. Helse- og miljøeffekter (barna synes det er gøy m.m.). Deles ut sammen med info om følgevennordning. • Utarbeide et kart som viser anbefalte gå-ruter til skolen, og hvor skolepatruljen står. Innspill fra elevene: "slik vil vi ha det" kan benyttes som grunnlag. • Info legges ut på skolens internettside. Tas opp som et eget tema på foreldremøter. • Utarbeide stoppunkt kart som viser anbefalte punkt for henting og bringing av barn.

Artig skolevei	Skoleveien kan lages mer spennende ved å legge til rette for de ulike sansene, med lek og aktivitet langs skoleveien. Skoleveien kan bli morsom med enkle tiltak. Skolen kan arrangere aktiviteter langs skoleveien som å henge opp ballonger, kort og plakater i busker /trær langs skoleveien. Barna kan selv lage kortene på skolen i Kunst og håndverk eller SFO. Disse kan ha små tegninger eller beskjeder som "Ha en fin dag", "Solen skinner", osv.
Workshop	På foreldremøter kan det arrangeres workshops for å diskutere hvorfor det er viktig å gå og hvilke fordeler det har, samt hva som hindrer foreldre i å la barna gå. Det kan drøftes rundt hva som skal til for å få flere til å gå. Barna bør være med på en slik diskusjon. Invitere eksterne aktører til å holde innlegg (eks. Trygg Trafikk, politiet m.fl.).

Mobilitetstiltak	Forslag til tiltak
Mål 2: Forbedret trafiksikkerhet	
Barns deltakelse	Skolen kan dele ut kart over områder hvor barna tegner inn snarveier og markerer hvor de føler seg trygge/utrygge på skoleveien.
Skolepatrolje	Det foreslås at skolepatroljen opprettholdes i krysset Rødbergveien X Anna Rogstads vei ved snuplass for buss og ved skolens atkomst sør i Anna Rogstads vei. Patroljelister legges ut på intranett.
Stoppunkt	Skolen bør informere om stoppunktene på intranettet, og lage et skriv som deles ut til foreldre/foresatte. Det kan utarbeides et stoppunktkart som viser begge stoppunkt og hvor det oppfordres til å benytte disse ved henting og bringing av skolebarn.
Stoppunkt	<u>Terminalområdet for buss</u> Det beste tiltaket for å bedre trafiksikkerheten ved terminalområdet og krysset Rødbergveien X Anna Rogstads vei, ville være å flytte terminalområdet bort fra Tonsenhagen skole. Trafikkbildet vil bli mer oversiktlig og snuplassen for buss vil kunne brukes som stoppunkt for levering og henting av skolebarn. Oslo kommune og Samferdselsetaten arbeider med en mulighetsstudie av ulike løsninger på konfliktområdet ved Tonsenhagen terminalområde. Det skal utvikles fire hovedalternativ hvor av to innebærer å flytte terminalområdet på Tonsenhagen til Linderud senter eller Krigsskolen. Bussholdeplassene i området beholdes.

Stoppunkt	<u>Anna Rogstads vei</u> Det anbefales å regulere Anna Rogstads vei til enveiskjørt vei fra Rødbergveien til Kristine Bonnevie's vei. Det kan da etableres stoppunkt langs Anna Rogstads vei og barna kan følge fortauet til skolen. Enveiskjørt vei vil føre til et mer oversiktlig trafikkbilde. Det blir lettere for barna å orientere seg når bilene bare kommer fra en retning. Ulempen er at flere beboere i Anna Rogstads vei må kjøre en omvei for å komme til/fra boligen sin. Enveiskjøring i Anna Rogstads vei vil også medføre litt økt trafikk i Ragna Nielsens vei. Tiltaket innebærer at bussene må endre kjøremønster og kjøre inn på terminalområdet fra Anna Rogstads vei og ut i Rødbergveien. Busstopp må etableres på motsatt side fra i dag. Denne bør utformes slik at sikten i krysset Rødbergveien X Anna Rogstads vei ikke forverres. Alternativt kan det innføres enveiskjøring i Anna Rogstads vei fra nord for terminalområdet til Kristine Bonnevie's vei.
Stoppunkt	<u>Ragna Nielsens vei</u> Skolen kan kontakte Sameiet Tonsenhagen 13 vedrørende en avtale om å kunne bruke parkeringsplassen ved Ragna Nielsens vei 5 som stoppunkt. Derifra er det gangforbindelse til Anna Rogstads vei. Dette vil redusere biltrafikken ved skolen. Ulempen er at det medfører noe økt trafikk i nedre del av Ragna Nielsens vei.
Infrastrukturtiltak	<u>Rødbergveien fra Tonsenhagen senter til Anna Rogstads vei</u> Det foreslås å anlegge gang- og sykkelvei på nordsiden av Rødbergveien med et fysisk skille mellom fotgjengere og bilene/bussene. Minimumsbredde for gang- og sykkelveier er 3 m i tillegg til 1,5 m for å oppnå ønsket avstand til kjørebane. Her kan det anlegges et autovern eller beplantning/belysning for å oppnå ønsket skille. Kjørebane er i dag ca. 6,5 m og fortauet ca. 2-2,5 m. Dette innebærer at vegsnittet må utvides med ca 2 - 2,5 m for å kunne anlegge gang- og sykkelvei på strekningen. Fra Selvbyggerveien til Tonsenhagen skole er det mulig å utvide veiarealet på begge sider av veien. Dette vil innebære noe sprengning av fjellknauser for å kunne utvide dagens fortau, og noe fylling på sørsiden.
Infrastrukturtiltak	<u>Skolens parkeringsplass</u> Det er uheldig at skolens parkeringsplass er inne i skolegården. Det foreslås å etablere et bedre skille mellom gående og kjørende inn skoleporten sør i Anna Rogstadsvei. Dette kan være blomsterkasser, et gjerde eller lignende.

Infrastrukturtiltak	<u>Beplantning som hindrer sikt</u> Skolen kan melde fra til Samferdselsetaten om beplantning som hindrer sikt. Vegetasjon og gjerder som kan hindre sikt bør ikke være over 1 m. Grunneier er ansvarlig for å klippe hekker og busker slik at de ikke hindrer sikt og skaper trafikkfarlige forhold. Samferdselsetaten har ansvar for klipping/beskjæring på veigrunn langs Oslos kommunale gater og veier.

Mobilitetstiltak	Forslag til tiltak
Mål 3: Økt kompetanse og endrede holdninger	
Pedagogisk undervisningsmaterieell	• Infomøte og presentasjon av det pedagogiske opplegget for skolens lærere. • Skolen vurderer hvordan opplegget kan tilpasses deres læringsplan. • Tilpasset pedagogisk opplegg benyttes i undervisningen. • Skolen oppfordres til å innlemme tilgjengelig undervisningsmaterieell i undervisningsopplegget sitt.
Endrede holdninger	• Utarbeide et spesiallaget infoskriv til foreldre om nytten av at barna går på skolen. Faktaperm kan brukes som utgangspunkt. • Orienterer på infomøter og foreldremøter, eventuelt med deltakelse fra fagfolk. • Jevnlige oppfordringer på skolens internettside om å la barna gå i stedet for å kjøre. • Presentasjon av elevenes arbeider i forbindelse med det pedagogiske opplegget.
Opplæring av barna	• Grunnopplæringen på de laveste trinnene kan inneholde "gåtrening", der barna sammen med voksne trener på å gå skoleveien. Barna blir gjort oppmerksom på eventuelle farer og hensyn de må ta i trafikken. • Skolen kan arrangere en "Trygg til skolen"-dag hvor barna tas med ut på skoleveien og får en praktisk opplæring i trafikkregler og hvordan man skal oppføre seg i trafikken.

1 Innledning

1.1 Kort om Skoleveiplaner

Flere og flere barn i Oslo kjøres i bil til og fra skolen. Miljøet rundt skolene preges derfor ofte av kø, kaos og utrygge situasjoner i rushtiden. Barnas fysiske aktivitet reduseres, luftforurensingen øker og den utrygge følelsen opprettholdes så lenge andelen barn som kjøres i bil øker.

Mobility Oslo skal bidra til at flere barn går eller sykler til skolen. Dette skaper mer aktive barn, bedre helse og mer bærekraftige transportløsninger for skolereiser. Alle barneskolene i Oslo kommune blir tilbudt gratis mobilitetsrådgivning. Gjennom utarbeidelse av skoleveiplaner vil skolene få oversikt over reisemønstret blant sine elever og en spesialtilpasset tiltakspakke som skal bidra til at flere av elevene går, sykler eller reiser kollektivt til skolen.

Målet med skoleveiplaner er:

- Mindre bilbruk til og fra skolene med tilhørende miljøeffekter.
- Gode holdninger til miljøvennlig transport blant barn, foreldre og lærere.
- Bedre helse og mer fysisk aktivitet blant barna.

Det er flere fordeler ved å redusere andelen som blir kjørt i bil til skolen og ved å få flere til å gå eller sykle.

Gevinst på områdenivå

Redusert bilkjøring ved skolen gir en mer trafiksikker situasjon for elevene på vei til og fra skolen. Reduserte miljøulemper for nærområdet.

Gevinst på institusjonsnivå

Økt fysisk aktivitet gir mindre sykefravær og mer opplagte elever.

Gevinst på individnivå

På individnivå vil mer fysisk aktivitet ha en klar helseeffekt. Å gå til skolen er en positiv sosial aktivitet og barna får økt trafikkerfaring

1.2 Innholdet i planen

Tonsenhagen skole har søkt Mobility Oslo om å få utarbeidet denne rapporten. Forslaget til skoleveiplan for Tonsenhagen skole inneholder grunnlagsdata til arbeidet med å finne riktige mobilitetstiltak. Følgende er gjort:

- Innhenting av reisevanedata.
- Analyse av reisevaneundersøkelse, levert i form av egen rapport.
- Befaring av området.
- Møte med skolen.
- Kontakt per telefon og e-post

- Forslag til tiltak.
- Innhenting av trafikkdata fra Samferdselsetaten.

I tillegg vil det bli utarbeidet forslag til ulike pedagogiske undervisningsopplegg og tips til hvordan skolen kan øke kompetansen og endre holdninger hos sine elever i forhold til å gå til skolen. Resultatet av dette arbeidet blir lagt frem for personalet på en egen samling, og er kun kort presentert i denne rapporten. Samlet gir dette Mobility Oslo et grunnlag for å anbefale effektive mobilitets tiltak for elever, foreldre og ansatte ved Tonsenhagen skole.

Skoleveiplanen foreslår både mobilitets tiltak og infrastruktur tiltak. Det er innenfor rammene for Mobility Oslo-prosjektet og utarbeidelse av Skoleveiplanene ikke budsjett for å gjennomføre infrastruktur tiltak. Dersom det ønskes å gå videre med gjennomføring av konkrete infrastruktur tiltak, må tiltakene meldes inn gjennom Utdanningsetaten (se beskrivelse avsnitt 2.4) evt. andre støtteordninger.

1.3 Hvorfor ønsker Tonsenhagen skole å utvikle en skoleveiplan?

Tonsenhagen skole har en uholdbar trafikk situasjon med terminalområdet for buss like utenfor skolegården. Busser som passerer og stanser ved skolen gjør at skolebarna er utsatt. FAU/skolen har jobbet mye med holdningsendring i foreldregruppen med hensyn til kjøring til skolen, og ønsker videre fokus på dette. Mange barn blir kjørt til og fra skolen. Dette skaper kø ved skolens innkjørsel og farlige situasjoner. Tonsenhagen skole ønsker derfor å utarbeide en helhetlig plan for trafikkavviklingen rundt skolen. Skolen ønsker også å være en foregangsskole for aktive skolebarn.

Skolen ønsker å få følgende forhold belyst i skoleveiplanen:

- Oversikt over trafikkavviklingen ved skolen.
- Løsning på trafikk situasjonen pga. busstrafikken ved skolen.
- Tiltak for bedret trafiksikkerhet i Rødbergveien fra skolen til Selvbyggerveien.
- Kø ved skolens innkjørsel i rushtiden pga at mange barn kjøres til skolen.
- Farlige situasjoner i rushtiden.
- Holdningsendrende tiltak.

Med denne skoleveiplanen har Tonsenhagen skole et gjennomarbeidet og konkret utgangspunkt for å jobbe videre med miljøspørsmål og trafiksikkerhet for sine elever.

1.4 Tryggere skolevei – tilgjengelig støtteapparat

Trygg trafikk (www.tryggtrafikk.no)

Trygg Trafikk er en landsdekkende medlemsorganisasjon for det frivillige trafikksikkerhetsarbeidet i Norge, og skal fungere som et bindeledd mellom frivillige aktører og de offentlige myndighetene som har ansvar for trafikksikkerheten.

Aktive skolebarn (www.aktiveskolebarn.no)

Aktive skolebarn er et samarbeidsprogram mellom Sosial- og helsedirektoratet, Statens Vegvesen, Trygg Trafikk og politiet. Prosjektets hovedmål er å få flere barn til å bruke skoleveien på en trygg og aktiv måte. Gjennom informasjon på nett og papir, utsendelser til FAU og ved å arrangere konkurranser stimuleres barna til økt fysisk aktivitet på en trygg skolevei.

Aksjon skolestart

Aksjonen gjennomføres i ukene før og etter skolestart. Målet med aksjonen er å øke sikkerheten på skoleveien og gjøre byens borgere oppmerksom på at det er skolestart.

- Politiet setter ekstra fokus på trafikkadferd rundt skolene.
- Trafikketaten deler ut grønne caps til alle skolestartere og informasjon til foreldre. Staten utfører også parkeringskontroll og -veiledning ved skolene.
- Statens vegvesen kontrollerer og veileder om bruk av bilbelte og sikring av barn i bil.

Samferdselsetaten sørger for skolestartskilting ved enkelte skoler og oppmerking av gangfelt ved flest mulig skoler. Staten oppfordrer også byens befolkning til å klippe vegetasjon på egen tomt som kan hindre sikt.

Skolepatruljen i Oslo

Skolepatruljen består av elever på 7. trinn som hjelper yngre medelever på vei til skolen. De stiller opp før skoletid for å løse sine medelever trygt over gaten. Skolepatruljen er uniformert med oransje vester og flagg, og får grundig opplæring før de settes i tjeneste. Omtrent 60 av barneskolene i Oslo har skolepatrulje. Rundt 1500 elever deltar i skolepatruljen hvert år.

Trafikkopplæringsseksjonen i Trafikketaten administrerer, godkjenner og kontrollerer jevnlig skolepatruljevirkksomheten ved den enkelte skole i Oslo. Siden starten i 1952, har det aldri skjedd alvorlige ulykker der skolepatruljen har stått.

Barnetråkk

Norsk Form har i samarbeid med Statens kartverk utviklet en forenklet metode for å registrere hvor barn og unge ferdes. Metoden heter Digitalt barnetråkk, og er nå tilgjengelig for alle norske kommuner. Barn og unge kan ved hjelp av en nettløsning tegne inn skoleveien, markere hvor de oppholder seg, hvilke plasser de unngår og hvilke fysiske forandringer i nærmiljøet som står øverst på ønskelista. Etterpå legges

informasjonen fra barn på 6. og 9. trinn inn i et samlet digitalt kart og skal tas i bruk i den kommunale planleggingen.

Gå inn på www.statkart.no og søk på *barnetråkk*.

Infrastrukturtiltak – offentlige midler

Aksjon skolevei

Aksjon skolevei så dagens lys allerede i 1971 da Skolestyret i Oslo opprettet en komité til utredning av spørsmål om sikring av skoleveiene. Utredning og innstilling ble fremlagt i 1974. Skolestyret vedtok på bakgrunn av dette å opprette et samarbeidsutvalg for sikring av skoleveiene. Samferdselsetaten leder prosjektet og samarbeider med Oslo Politi, Trafikketaten, Utdanningsetaten, Statens vegvesen, Oslo Sporveier og Trygg Trafikk. Utdanningsetaten er kontaktleddet mot ca. 140 grunnskoler i Oslo.

Aksjon skolevei bidrar til tryggere skoleveier i form av utbedring av fortau, bygging av nye fortau, gang-/sykkelvei, trafikkskilt, trafikksignalanlegg, gangbruer, oppmerking, humper, opphøyde gangfelt, m.m. Ønsker om nye trafiksikkerhetstiltak for sikring av skolevei må sendes skriftlig til Utdanningsetaten v/Underutvalg for sikring av skoleveier (USS), et utvalg underlagt Samferdselsetaten. Aksjon skolevei er en budsjettpost i Samferdselsetaten. Henvendelser fra skoler (lærere, elever, FAU, rektor) må gå gjennom skolens rektor, som sender henvendelsen til Utdanningsetaten for videresending til USS.

Eksempler på ønsker om nye tiltak kan være:

- ny fartshump
- nye gangfelt
- omgjøring av gangfelt til opphøyd gangfelt
- nytt fortau
- endring av parkeringsregulering
- endring av fartsregulering
- ny gatebelysning

Infrastrukturtiltak – private midler

Gjensidigestiftelsen

Gjensidigestiftelsens formål er å skape **trygghet** og **helse**. Hvert år deles inntil 25 prosent av stiftelsens ubytte ut. Høsten 2009 ble det utdelt ca. 136 millioner kroner.

www.gjensidige.no :

Midlene som deles ut gjennom fondet skal primært gå til aktiviteter og prosjekter som bedrer og sikrer hverdagen til folk flest eller utvalgte målgrupper. "Vel hjem" er tema for Gjensidigestiftelsens satsingsområde. Forebyggende tiltak i veitrafikken hører selvsagt inn under "Vel hjem", men de er åpne for frie tolkninger av begrepet. Det viktigste er at det er en god idé eller et godt forslag som mange vil ha nytte og glede av over tid. Det vil bli lagt vekt på nytenking og gjennomføringsevne. Tenk stort og fritt!

Alle kan søke, uavhengig av om man er kunde i Gjensidige eller ikke. Det kan søkes om midler til **prosjekt** som fremmer **trygghet** og **helse**. Tiltakene må være forebyggende, utviklende, engasjerende og samfunnsbyggende. Søknadsfrist er på høsten, og det deles ut midler en gang hvert år.

3 gode grunner til å gå til skolen:

Det er miljøvennlig

Det er moro

Du får frisk luft og blir sprek

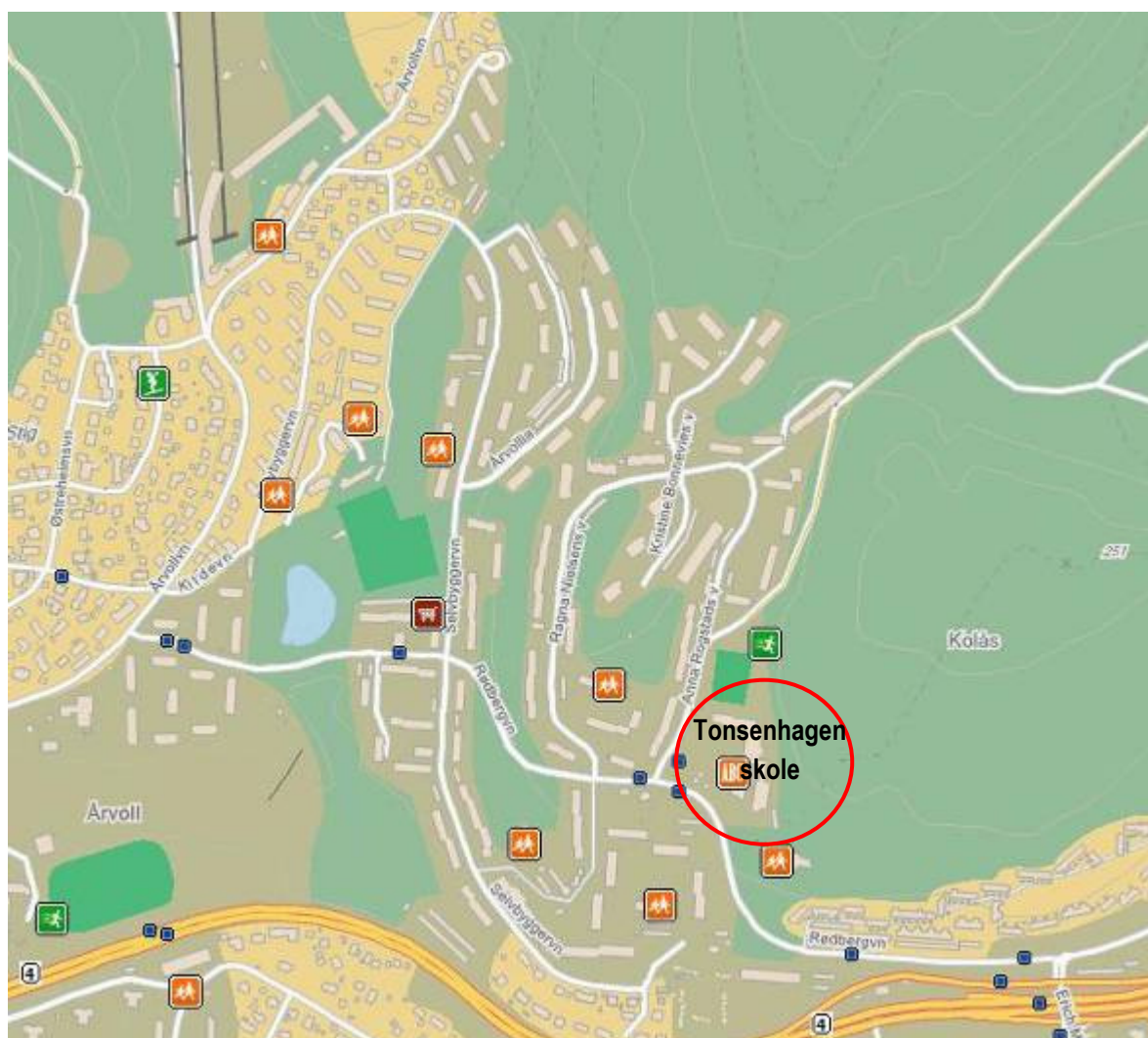
Og som en bonus: Du blir en glad og flink elev!

2 Skolen og nærmiljøet

2.1 Fakta om Tonsenhagen skole

Tonsenhagen skole er en 1 – 7. trinn barneskole med ca. 400 elever. Skolen ligger på Tonsenhagen i bydel Bjerke i Oslo. Adressen er Anna Rogstads vei 1. I skolens nærområde finner vi naturområde Lillomarka. Skolen ligger godt lokalisert i forhold til kollektivtransport i området, med snuplass for buss like ved skolen. I rushtiden er det avgang fra Tonsenhagen ca. hvert 5 min.

Tonsenhagen skole har tidligere gjennomført tiltak for mer effektive og miljøvennlige skolereiser. Tiltakene omfatter opprettelse av fartsdumper fra ca. 2004, skilting med parkering forbudt mellom terminalområdet og skoleporten i sør, bom i forbindelse med skolens innkjørsel fra ca. 2005 og jevnlig fadderaksjoner med politi. FAU og skolen har arbeidet mye med holdningsendring i foreldregruppen angående bringing og henting av skolebarn.

Figur 1: Oversiktskart (www.finn.no, manipulert bilde)

2.2 Skolekretsen

Oslo kommune har ikke faste skolekretser, men veiledende inntaksområder (skolegrenser) for alle ordinære grunnskoler. Skolekretsen omfatter i hovedsak elever som bor i boligområder på Tonsenhagen nord for skolen i Ragna Nielsens veg og Kristine Bonnevis vei, og vest for skolen langs Selvbyggerveien og Rødbergveien. Skolekretsen er stort sett preget av blokkbebyggelse, med unntak av rekkehus og eneboliger vest for Selvbyggerveien og øst i Rødbergveien. Stor byggevirkksomhet i Årvollveien vil øke elevmassen ved skolen.

Figur 2: Oversiktskart over skolekretsen for Tonsenhagen skole.

Infrastruktur ved skolen

Bilde 1: Området ved skolen (www.gulesider.no).

Skolemassen består av flere murbygninger kjedet sammen, og et nyere trebygg. Det er to innkjørsler til skolen fra Anna Rogstads vei. I 2004/2005 ble det satt opp bom i begge innkjørslene. Ansatte ved skolen har anledning til å kjøre inn skoleporten i sør og parkere sørøst i skolegården. Et gressareal skiller parkeringen fra lekearealene, men løsningen er ikke optimal. Nord for skolen ligger skolens fotballbane. Tonsenhagen skole har noen få sykkelstativ like utenfor hovedinngangen.

Bilde 2 (Venstre): Tonsenhagen skole ved skoleporten i sør.

Bilde 3 (Høyre): Nybygget til Tonsenhagen skole ved skoleporten i nord.

Bilde 4 (Venstre): Parkering for skolens ansatte sørvest i skolegården.

Bilde 5 (Høyre): Noen få sykkelparkeringer utenfor skolens hovedinngang.

2.3 Skoleveien

Vurderingene som følger er basert på informasjon fra skolen, samt på egne registreringer.

Tonsenhagen skole betjener nærområdet. De fleste elevene bor innen en kilometers avstand fra skolen. 4 av 10 elever følger Rødbergveien fra Årvollside til skolen. Dette antallet vil øke på grunn av boligbygging nordvest i skolekretsen. 2 av 10 bruker Rødbergveien fra Linderudsiden og 1 av 10 bruker Anna Rogstads vei som skolevei.

Trafikksituasjon ved skolen

Atkomst til skolen er fra Anna Rogstads vei. Fartsgrensen er 30 km/t og veien har en årstdøgns trafikk på ca. 1100 kjøretøyer/døgn. Fra Rødbergveien og et stykke nord for skolen er det fortau på begge sider av veien. Videre er det fortau på østsiden av veien. Det står biler parkert inntil fortauet på vestsiden av veien, noe som gjør kjørearealet smalt. På befaring ble det observert at biler kjørte opp på fortauet på østsiden av veien, for å kunne passere møtende biler. Mange foreldre benytter Anna Rogstads vei som stoppunkt for å bringe og hente skolebarn. Like utenfor hovedporten til skolen er det skiltet all stans forbudt mellom kl. 08.00 og 16.00. På befaring ble det likevel observert at foreldre stoppet like ved hovedporten og slapp av barna for så å rygge inn i skolegården for å snu. Skolepatruljen er utplassert ved gangfeltet utenfor skoleporten.

Bilde 6: Anna Rogstads vei.

Bilde 7: Anna Rogstads vei brukes som stoppunkt for henting og bringing av skolebarn.

Ved skolen er fartsgrensen i Rødbergveien 30 km/t. Snuplass for buss ligger i krysset Rødbergveien X Anna Rogstads vei, like ved skolen. Det er gangfelt nord og øst for krysset. Gangfeltet nord for krysset ender på fortau ved snuplassen. Fortauet er nedsenket gjennom snuplassen, og bussene kjører over fortauet for å komme ut i Anna Rogstads vei. Skolebarna har ikke lov til å bruke nordre gangfelt, men anbefales å bruke gangfeltet ved skoleporten, der skolepatruljen er utplassert. Det er en fartshump nord for gangfeltet. Øst for krysset er gangfeltet opphøyd og det er også her utplassert skolepatrulje.

Ved skolestart, i tidsrommet mellom kl. 08.00 - 09.00, er det 41 avganger fra Tonsenhagen. Det vil si at det nesten hvert minutt kjører en buss forbi skolen. De fleste bussene er store leddbusser som skal snu og stoppe like ved skolen. Dette skaper et uoversiktlig og kaotisk trafikkbilde. På befarig ble det observert at de store leddbussene ikke alltid klarer svingen ut fra terminalområdet og dermed kommer langt opp på fortauet der barna går. Henting og bringing av skolebarn er med på å øke trafikkmengden i området.

Figur 3. Skolepatrulje

Bilde 8: Terminalområdet for buss like ved Tonsenhagen skole. Skolepatruljen står midt mellom alle leddbussene og prøver å hjelpe barna over Rødbergveien.

Bilde 9: Foreldre bruker snuplassen som stoppunkt for henting og bringing av skolebarn.

Bilde 10: Mange barn bruker fortauet over snuplassen for buss.

Planer i området

Oslo kommune og Samferdselsetaten arbeider med en mulighetsstudie av ulike løsninger på konfliktområdet ved Tonsenhagen terminalområde. Det skal utvikles fire hovedalternativ hvorav to innebærer å flytte terminalområdet på Tonsenhagen til Linderud senter eller Krigsskolen. Bussholdeplassene i området beholdes. Samtidig har Ruter varslet oppstart på reguleringsplanarbeidet om å etablere en trikkelinje fra Sinsen via Årvollveien og Rødbergveien til Tonsenhagen skole. Trikkelinjen skal erstatte buss 31. I følge Ruters sammendragsrapport av forprosjektet (2009) anbefales en vendebutt i Rødbergveien like øst for skolen.

Bilde 11: Rødbergveien.

Rødbergveien mot Årvoll

De aller fleste barna ved Tonsenhagen skole bor vest for skolen. Alle barn som bor nord og vest for Selvbyggerveien må følge Rødbergveien til skolen. Med økende elevmasse fra boligbygging i Årvollveien og Dugnadsveien vil enda flere barn ha Rødbergveien som skolevei.

Av reisevaneundersøkelsen kommer det frem at hele 6 av 10 elever føler seg utrygge i Rødbergveien fra skolen mot Årvollside. Rødbergveien har her fartsgrense 40 km/t og en årsdøgntrafikk på ca. 2900 kjt/døgn. På befaring ble det observert at veldig mange barn blir fulgt av en voksen på strekningen. FAU er oppgitt over situasjonen og har kjempet i flere år for at det gjøres noe med strekningen mellom Tonsenhagen skole og Selvbyggerveien. Veien har en skarp kurve på strekningen. Det er fortau på nordsiden av veien. Ved Ragna Nielsens vei er det gangfelt som binder fortauet sammen. På vinteren når det er glatt er mange redde for å skli ut mot trafikken. Det er heller ingen fysisk hindring som sikrer at busser og biler skli mot fortauet der barna går. Bussene overholder ikke alltid fartsgrensen. Det foreligger et filmpptak av skoleveien mellom Tonsenhagen torg og skolen, som viser trafikkbildet i Rødbergveien en tilfeldig morgen. For å få tilgang til filmpptaket, kan FAU ved Tonsenhagen skole kontaktes.

Bilde 12: Rødbergveien ved den skarpe kurven.

I Rødbergveien fra Selvbyggerveien mot Årvoll er fartsgrensen 40 km /t. Årsdøgntrafikken er ca. 2800 kjt/døgn. Det er fortau på begge sider av veien. Krysset Selvbyggerveien X Rødbergveien har gangfelt på alle sider av krysset. Ved Tonsenhagen torg kan situasjonen være noe uoversiktlig med innkjøring til parkeringsplass, samt busstopp. Ved gangfelt over til parkanlegg og Diesen idrettsanlegg er veibanen innsnevret som fartsreduserende tiltak. Krysset Rødbergveien X Årvollveien har gangfelt på alle sider av krysset.

Bilde 13 (Venstre): Krysset Selvbyggerveien X Rødbergveien.

Bilde 14 (Høyre): Rødbergveien ved Tonsenhagen torg.

Bilde 15 (Venstre): Innsnevring av veibanen i Rødbergveien.

Bilde 16 (Høyre): Krysset Rødbergveien X Årvollveien.

Rødbergveien fra Linderud

Barn som bor øst for skolen følger Rødbergveien deler av skoleveien. Fartsgrensen er 40 km/t, og årsdøgntrafikken er ca. 2900 kjt/døgn. Sør for skolen er det en trapp gjennom et skogholt til skolen. Barna som bor øst for skolen slipper derfor å gå gjennom snuplassen for buss på vei til skolen. I Kolåsbakken borettslag er det parkering i utkanten av boligområdet og innkjøring forbudt. Det er derfor nesten ikke trafikk inne i boligområdet. Fra Kolåsbakken barnehage går det en skogsti til skolen.

Bilde 17 (Venstre): Rødbergveien ved Kolåsbakken borettslag.

Bilde 18 (Høyre): Rødbergveien sør for skolen.

Bilde 19 (Venstre): Trapp opp fra fortau i Rødbergveien til skolegården.

Bilde 20 (Høyre): Fra Kolåsbakken barnehage går det en skogsti til skolen.

Noen barn bor på Linderud, og må gå over krysset Rødbergveien X Erich Mogensøns vei. Fra rv. 4 er det en rampe til Erich Mogensøns vei. Fartsgrensen er 50 km/t. Det er gangfelt sør og vest i krysset.

Bilde 21 (Venstre): Krysset Rødbergveien X Erich Mogensøns vei.

Bilde 22 (Høyre): Trafikk fra rv. 4 kommer opp i Erich Mogensøns vei.

Øvrige skoleveier

En økende andel elever vil følge Årvollveien på vei til skolen. Årvollveien har fartsgrense 30 km/t og har liten trafikk. Det parkeres i veien og det er fortau på vestsiden av veien. Fra Dugnadsveien til Østreheimsveien er det fortau også på østsiden av veien. Asfalten er oppsprukket på østsiden ved Østreheimsveien. Det er fortau på østsiden av veien også sør for Kildeveien. Det er flere fartshumper i Årvollveien som bidrar til å senke farten i området.

Bilde 23 (Venstre): Årvollveien like nord for Østreheimsveien.

Bilde 24 (Høyre): Årvollveien like nord for Kildeveien.

Krysset Årvollveien X Kildeveien er utflytende. Det er gangfelt vest for krysset. Strekningen over krysset er lang på grunn av kryssets utforming. Kildeveien er smal uten fortau. Her kjører store leddbusser for bussrute 33.

Bilde 25 (Venstre): Krysset Årvollveien X Kildeveien.

Bilde 26 (Høyre): Kildeveien.

Flere barn bor i Dugnadsveien. Veien er smal med parkering på begge sider av veien. Det er ikke fortau i Dugnadsveien. Fartsgrensen er 30 km/t og veien er lite trafikkert. Fra de nordligste blokkene i Dugnadsveien går det en sti på østsiden av blokkene og ned til Selvbyggerveien. Stien ender i en passasje med garasjer på begge sider like før Selvbyggerveien. Det er ikke belysning og hvordan den vedlikeholdes vinterstid vites ikke.

Bilde 27 (Venstre): Dugnadsveien.

Bilde 28 (Høyre): Sti fra boligblokkene nord i Dugnadsveien ender ved garasjer i Selvbyggerveien.

I selvbyggerveien, nord for Rødbergveien, er fartsgrensen 30 km/t og det er estimert en årsdøgntrafikk på ca. 1600 kjt/døgn. Fra Kildeveien og nordover er det ikke fortau i Selvbyggerveien. Biler står parkert på vestsiden av veien. Fra Årvollia og sørover er det fortau på vestsiden av Selvbyggerveien med biler parkert på begge sider. Det er fartsreducerende tiltak i form av fartshumper. Sør for Rødbergveien er årsdøgntrafikken i Selvbyggerveien 600 kjt/døgn, og fartsgrensen er 30 km/t. Det er flere fartshumper i veien og fortau på vestsiden av veien. Det parkeres biler på begge sider av veien.

Bilde 29 (Venstre): Selvbyggerveien sør for Rødbergveien.

Bilde 30 (Høyre): Selvbyggerveien nord for Rødbergveien.

Bilde 31 (Venstre): Krysset Selvbyggerveien X Årvollia.

Bilde 32 (Høyre): Fartshump sør for krysset Selvbyggerveien X Årvollia. Her ender fortauet.

Ragna Nielsens vei er smal med parkering på begge sider av veien. Det er fortau på vestsiden av veien. Fartsgrensene er 30 km/t og veien har liten trafikk. Det er noen farthumper i veien.

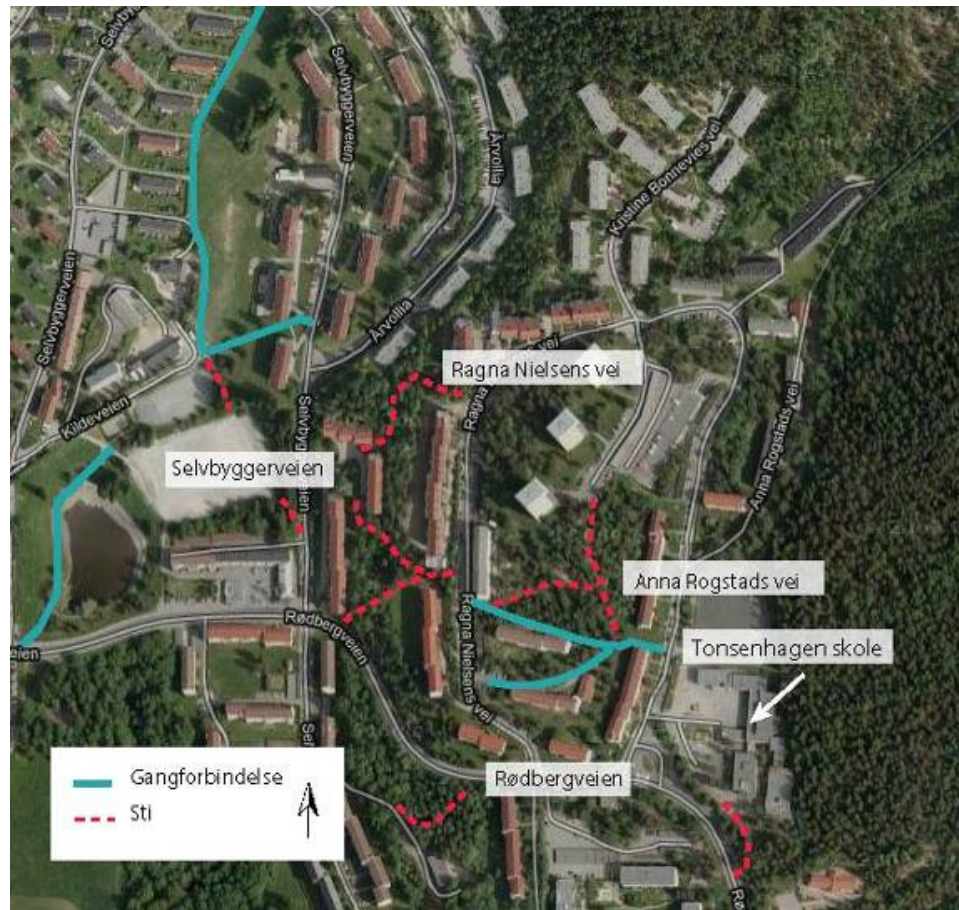

Bilde 33 (Høyre): Ragna Nielsens vei.

Bilde 34 (Venstre): Ragna Nielsens vei.

Gangveier og stier

I Tonsenhagen skolekrets er det flere stier gjennom skogsområder. Disse anbefales ikke nødvendigvis å bruke som skolevei hele skoleåret. Stiene, markert med rød stiplet linje i kartet under, vedlikeholdes sannsynligvis ikke vinterstid. Det er ikke belysning og kan derfor være skummelt å gå på disse stiene uten følge av voksen. På befaring ble det observert at barn på de høyere årstrinn bruker stiene gjennom skogen fra Selvbyggerveien til skolen.

Bilde 35: Viser gangveier og stier i Tonsenhagen skolekrets (www.flygradar.nu, manipulert bilde).

Barn som bor i Selvbyggerveien kan gå gjennom atkomst til rekkehusene og følge en gangveien deler av skoleveien til Diesen idrettsplass. Gangveien er belyst. Hvordan den vedlikeholdes vinterstid vites ikke. Ved idrettsplassen er det sti opp til fortauet sør i Selvbyggerveien. Fra gang- og sykkelveien går det også en gangvei opp til Selvbyggerveien ved Årvollia. Her er det ikke fortau. Der gangveien ender nord i Selvbyggerveien er det dårlig sikt på grunn av beplantning.

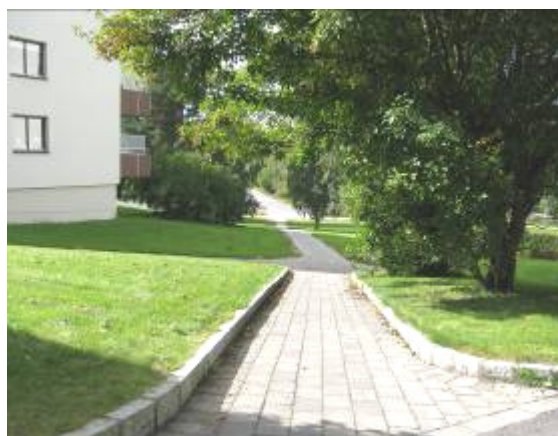
Bilde 36 (Venstre): Gangveien ender direkte nord i Selvbyggerveien.

Bilde 37 (Høyre): Gangveien fra Selvbyggerveien til Kildeveien og Diesen idrettsplass.

Bilde 38 (Venstre): Sti fra Diesen idrettsplass ender på fortau i Selvbyggerveien.

Bilde 39 (Høyre): Fra gangveien er det gangforbindelse til Selvbyggerveien ved Årvollia. Her er det ikke fortau.

Like sør for krysset Selvbyggerveien X Årvollia går det en sti mellom blokkbebyggelsen og videre gjennom skogsområde til fortauet i Ragna Nielsens vei. Mellom Ragna Nielsens vei og Anna Rogstads vei er det en gangforbindelse som mange barn følger til skolen. Her er det belyst. Stier fra Kristine Bonnevis vei ender ved gangforbindelsen. Stiene er ikke belyst og hvordan vedlikeholdet er vinterstid vites ikke.

Gangforbindelsen fra Ragna Nielsens vei ender på fortauet i Anna Rogstads vei like ved skolen. Her er det ikke gangfelt direkte, men barna kan gå over gangfeltet litt lenger sør til skolen.

Sti mot Ragna Rogstad vei

Bilde 40 (Venstre): Sti ved krysset Selvbyggerveien X Årvollia.

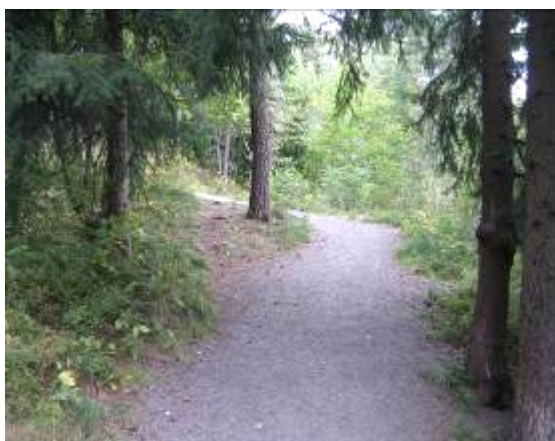
Bilde 41 (Høyre): Sti mellom blokkbebyggelsen og skogsområde.

Bilde 42 (Venstre): Stien ender på fortau i Ragna Nielsens vei.

Bilde 43 (Høyre): Gangforbindelse mellom Ragna Nielsens vei og Anna Rogstads vei.

Bilde 44 (Venstre): Sti fra Kristine Bonnevie's vei og Ragna Nielsens vei møtes i skogsområdet.

Bilde 45 (Høyre): Gangforbindelsen fra Ragna Nielsens vei ender på fortauet i Anna Rogstads vei.

Fra blokkene langs Selvbyggerveien sør i skolekretsen går det en sti til Rødbergveien. Stien ender direkte i veibanen. På befaring ble det observert at barn bruker stien og følger en smal vegskulder på sørsiden av veien til nærmeste gangfelt. Dette anbefales ikke da det som kjent er stor trafikk i Rødbergveien med store leddbusser.

Bilde 46 (Venstre): Sti fra Selvbyggerveien sør i skolekretsen ender i Rødbergveien.

Bilde 47 (Høyre): Stien ender direkte i veibanen.

2.4 Innspill fra skolen/FAU

Skolen og FAU ved Tonsenhagen skole er bekymret for trafikkavviklingen ved skolen, og ønsker å bidra til å gjøre barnas skolevei tryggere. Dette gjelder spesielt situasjonen i forbindelse med snuplass for buss og strekningen fra skolen og ned til Selvbyggerveien.

Innspill fra FAU er tatt med videre i våre faglige vurderinger:

- **Rødbergveien fra Tonsenhagen senter til Anna Rognstadsvei.**

Veien går i en kurve og oppoverbakke. Svingen er dosert, fotgjengere har kun et relativt smalt fortau på venstre side av vegen. Dette fortauet heller svakt mot vegbanen. Fotgjenger feltet begrenses mot venstre side av en skrent/fjellknaus.

Ved passering av andre fotgjengere vil barna fort bevege seg ut i kjørebane. Noen barn benytter kantsten til å ballansere.

Vi kan også se for oss en situasjon hvor et barn mister en fotball eller sprettball, som vil havne i ut kjørebane. Her er det ca 50 busser som passerer i timen!

Tiltak: Fysisk skille mellom myke trafikanter og kjørefeltet.

- **I dag er holdeplass plassert mellom Ragna Nielsenvei og Anna Rognstads vei.**

Her er det fotgjengerovergang rett i forkant av busstoppet. Utålmodige bilister vil raskt prøve å kjøre forbi en buss som har stoppet. Dessuten er det et kryss med Ragna Nielsens vei og innkjøring til Sandbakken borettslag.

Tiltak: Buss holdeplass flyttes(foreslått). Heltrukket gul linje fra Ragna Nilesns vei til Anna Rognstadsvei.

- **Bussholdeplass ved Sandbakken borettslag for buss fra Sentrum til Grorud.**

Opphøyd fotgjengerovergang er plassert rett i forkant av bussholdeplassen.. Biler som skal mot Linderudsenteret vil raskt prøve å kjøre forbi en buss som stopper. Uoversiktlig for fotgjengere mht biler som kommer fra Linderud.

Merknad til vedlegg i Rapporten: på kartskissene er en trafikkøy avmerket i Rødbergveien ved snuplassen. Denne ble fjernet og erstattet av en forsiktig hevet fotgjengerovergang. Dette har resultert i at det er lettere for bilister og mer fristende for bilister å kjøre forbi busser ved holdeplassen.

Tiltak: Flytte busstoppet 15 -20 meter østover langs Rødbergveien. Heltrukket gul linje fra Anna Rognstadsvei og forbi buss bussholdeplassene på begge sider.

- **Snuplass for buss ved Tonsenhagen skole.**

Her står ofte buss 60 og buss 31 til Tonsenhagen. Dette området er ønsket benyttet som droppsone for de av barna som blir kjørt til skolen. Disse bussene kjører via Anna Rognstadsvei for å komme inn på Rødbergveien. Nærområdet til skolen blir dermed ytterligere komplekst for barna som må å forholde seg til flere biler og busser som kjører i ulike retninger.

Tiltak: Flytte endestasjon for buss 31 Tonsenhagen til området ved Krigsskolen.

Flytte endeholdeplass for buss 60 til foreslått området ved Årvoll skytebane.

Heltrukket gul stripe fra kryss Anna Rognstads vei til ende busstopp øst for Anna Rognstadsvei. Snuplassen ved Tonsenhagen skole omreguleres til droppsone.

- **Krysset ved skolen hvor Anna Rognstadsvei munner ut i Rødbergveien.**

Svært komplekst trafikkbilde med biler i som kjører i ulike retninger og busser som kommer fra snuplassen.

Tiltak: Regulere veien til enveiskjørt vei fra Tonsenhagen skoles innkjøring - retning oppover til Kristine Bonnevie's vei til f.eks garasjeanlegg på høre side. (ca 200 m)

3 Reisevaneundersøkelse

3.1 Dagens reisevaner

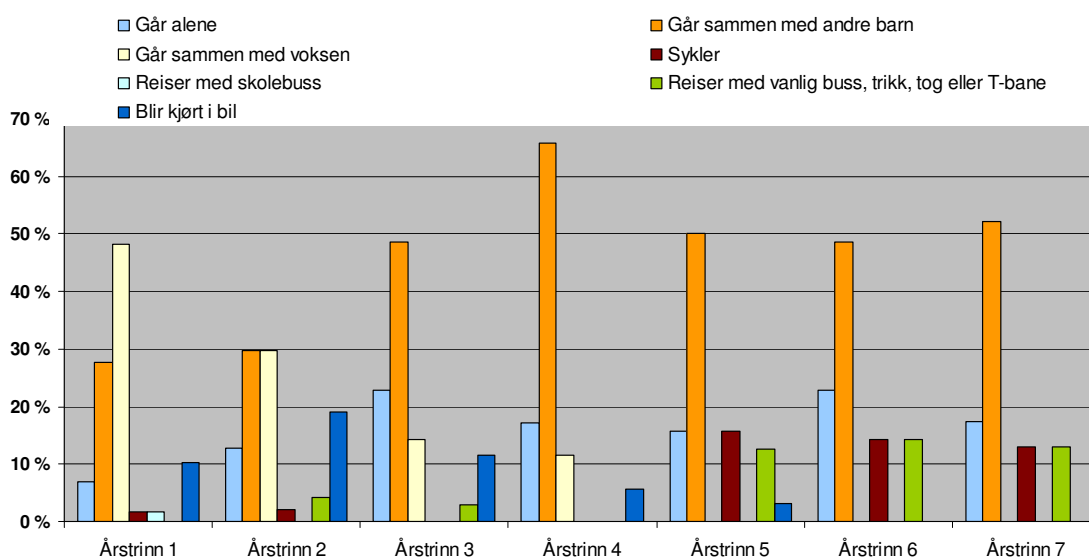
Det ble i april 2010 gjennomført en reisevaneundersøkelse blant elever og foresatte på skolen. Resultatene fra undersøkelsen er i det følgende oppsummert. Komplette reisevaneundersøkelse følger som vedlegg.

Datainnsamlingen ble foretatt ved hjelp av et spørreskjema som ble delt ut til elevene på skolen. Foresatte skulle svare på 15 spørsmål og elevene 10 spørsmål. Det er 271 foresatte og elever som har svart på undersøkelsen. Dette utgjør 68 prosent av elevene på skolen. Svarprosenten anses som tilfredsstillende for å kunne si noe generelt om reisevaner ved Tonsenhagen skole. Vi legger da til grunn utvalget sett under ett og ikke brutt ned på årstrinn eller kjønn.

Nesten samtlige elever (97,5 prosent) ved skolen eier sykkel. Blant foreldre og foresatte til elever er det mer vanlig med en bil i husholdningen enn to. Mange elever (68 prosent) har under 1000 meter til skolen. 3 av 10 har under 500 meter, og 3 av 10 har mer enn 1000 m til skolen. Kun 8 prosent av elevene oppgir at de har mer enn 2 km til skolen. 4 av 10 elever kan reise direkte til / fra skolen med kollektivtransport, 6 av 10 oppgir at de aldri benytter kollektivtransport til / fra skolen.

De aller fleste barna går til og fra skolen

De fleste elevene ved Tonsenhagen skole går til og fra skolen, og over halvparten sammen med andre barn. Det er noen flere gutter enn jenter som går alene. Barn på lavere årstrinn går i større grad sammen med en voksen. Det er i hovedsak elever i de tre laveste årstrinnene som blir kjørt til og fra skolen. Samlet sett er det svært få som sykler, men på 5, 6 og 7. årstrinn er oppgitt over halvparten at de sykler til skolen. Svarfordelingen framgår av figuren under.

Figur 4: Hvordan elevene vanligvis kommer seg til/fra skolen/SFO.

Hvorfor kjører foresatte barna til og fra skolen/SFO?

Som omtalt ovenfor går elevene ved Tonsenhagen skole i stor grad til og fra skolen/SFO, det gjelder samtlige årstrinn. Av ulike årsaker velger enkelte foresatte likevel å kjøre barna til og/eller fra skolen/SFO.

De vanligste argumentene er at barnet skal samme vei som foreldre/foresatte, og at det er den raskeste og enkleste måten. At barnet skulle noe før eller etter skolen, barnet har mye å bære på, og at skoleveien er trafikkfarlig er andre viktige årsaker til at barna blir kjørt til skolen.

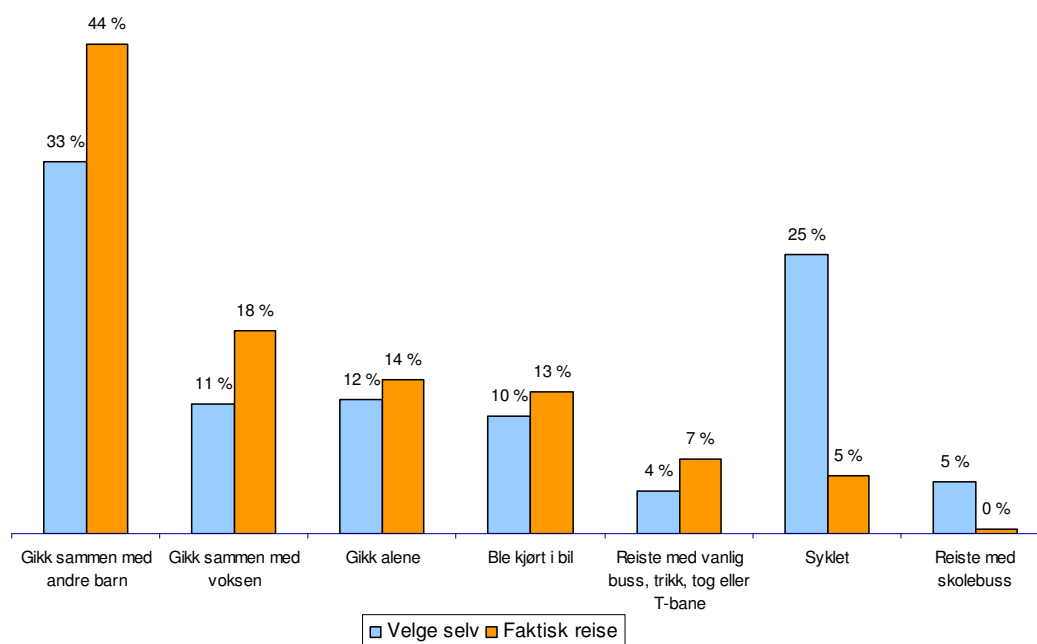
Hvorfor barna går eller sykler til skole/SFO – etter foresattes vurdering

Foresatte ble spurt om hvorfor barnet deres går eller sykler til og fra skolen, dersom han eller hun vanligvis gjør dette. De kunne krysse av for flere svaralternativer.

De vanligste argumentene er blant annet at skoleveien er kort for de fleste elevene, og at foreldre/foresatte mener det er godt for helsen og miljøvennlig. I underkant av 40 prosent oppgir også at barnet har noen å gå sammen med og at skoleveien er trygg, som viktigste årsaker til at barnet vanligvis går eller sykler til skolen.

3.2 Hvis barna kunne velge selv

Elevene fikk spørsmål om hvordan de helst ville ha kommet seg til og fra skolen om de selv kunne velge. Den mest markante forskjellen mellom faktisk reisemåte og ønsket reisemåte, er at 25 prosent ønsker å sykle til og fra skolen. I dag sykler 5 prosent – noe som blant annet er påvirket av restriksjoner på sykling for elever i de laveste årstrinnene. Det er mellom 14 og 23 prosent i de lavere årstrinnene som ønsker å sykle. Ellers ønsker 3 av 10 elever å gå sammen med andre barn, mens 4 av 10 går sammen med andre barn i dag. Det er små forskjeller mellom andel elever som i dag kjøres av foreldre og andel elever som ønsker å bli kjørt, og mellom elever som i dag går alene og som ønsker å gå alene.

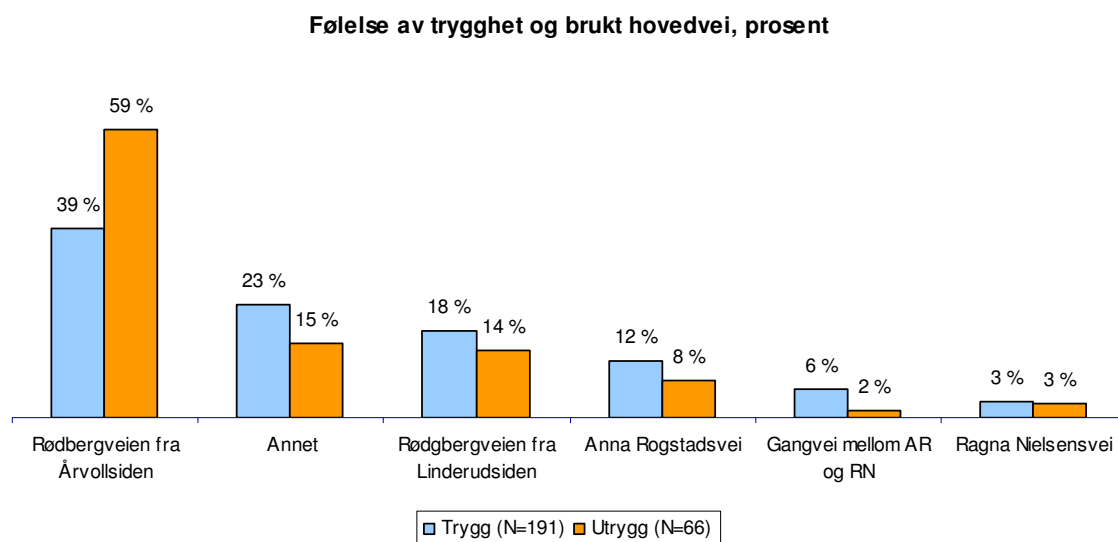
Figur 5: Hvordan elevene helst ville reist til og fra skolen hvis de kunne velge fritt.

3.3 En av fire opplever skoleveien som utrygg

Elevene ble bedt om å krysse av for hvilken skolevei de bruker og om de opplever skoleveien som trygg eller utrygg og eventuelle grunner til det. Undersøkelsen viser at én av fire elever opplever skoleveien som utrygg på én eller annen måte.

6 av 10 opplever Rødbergveien fra Årvollside som utrygg. For de andre skoleveiene elevene kunne krysse av på var det langt færre som opplevde skoleveien som utrygg. Det var derimot også langt færre som opplevde disse som trygge. Den lave svarandelen kan tyde på at det er få som bruker disse skoleveiene.

De aller fleste kommentarene angående skoleveien gikk på at det er mye og farlig trafikk. Det var kun to kommentarer på at elevene synes skoleveien er utrygg på grunn av at de er redde for andre elever eller mennesker langs veien.

Figur 6: Trygge og utrygge skoleveier i følge elevene.

3.4 Kommentarer fra foresatte og elever

Kommentarene fra foresatte og elever handler mest om manglende trafikksikkerhet og forhold som kunne vært forbedret. Et gjennomgangstema er at det er en kaotisk og farlig trafikksituasjon i skolens nærområde, på grunn av bil- og busstrafikk.

Spesielt nevnes Rødbergveien som trafikkfarlig med stor bil og busstrafikk. Dette gjelder særlig strekningen langs Rødbergveien fra Tonsenhagen Torg til skolen. Om vinteren blir i tillegg veibanen og fortauet smalere av snø. Flere er bekymret over at bussene glir i kurve mot fortauet. Det etterlyses autovern mellom fortau og biltrafikk.

Flere nevner også at snuplassen for buss like ved skolen skaper uoversiktlige situasjoner.

3.5 Oppsummering

- Det er mer vanlig med én bil i husholdningen enn to biler.
- De fleste foresatte kjører bil til jobb/skole (45 prosent).
- I Oslo er det vanlig at 6 prosent sykler til jobben, av de foresatte ved Tonsenhagen skole sykler hele 19 prosent.
- 7 av 10 elever har under en kilometer til skolen.
- 4 av 10 elever har mindre enn 200 meter til nærmeste kollektivholdeplass.
- De aller fleste elevene går til og fra skolen (75 prosent).
- 1 av 10 elever oppgir at de ble kjørt til skolen "i går" (april).
- Over halvparten av elevene på 5. - 7. årstrinn sykler vanligvis i sommerhalvåret.
- I dag er det bare 5 prosent som sykler til skolen, mens 25 prosent ønsker å sykle.
- Elevene går til skolen først og fremst fordi det er kort skolevei, men også fordi det er miljøvennlig og godt for helsen
- De tre viktigste årsakene til at elever blir kjørt i bil, er at barnet skal samme vei som jobben til foresatte, at det er den raskeste og enkleste måten.
- I vinterhalvåret er også dårlig vær og trafikkfarlig skoleveg en viktig årsak til at elever blir kjørt til skolen.
- 1 av 4 opplever skoleveien som utrygg.
- 6 av 10 opplever Rødbergveien fra Årvollsideen som utrygg.
- Kommentarer fra foresatte og elever sier konkret noe om hvilke veier og kryss som oppfattes som spesielt trafikkfarlige på skoleveien. Her skiller Rødbergveien seg ut som særlig utrygg på grunn av mange biler og busser. Spesielt gjelder dette strekningen mellom Tonsenhagen Torg og skolen.
- Det etterlyses autovern mellom fortau og kjørebane i Rødbergveien.
- Snuplassen for buss like utenfor skolen oppleves som kaotisk og trafikkfarlig.
- Bilister og busser kjører for fort.

4 Mulige mobilitetstiltak

4.1 Hovedutfordringer og mål

Reisevaneundersøkelsen viser at mange elever ved Tonsenhagen skole går til og fra skolen. Dette er gledelig å registrere. Det er imidlertid 13 % og 17 % som har svart at de blir kjørt henholdsvis til og fra skolen. Dersom en skalere dette opp til å omfatte alle på skolen, vil det si at nærmere 35 elever blir kjørt til skolen og ca. 46 elever blir kjørt fra skolen. Stor trafikk foran skolens inngang medfører en uoversiktlig og trafikkfarlig situasjon om morgenen. Utfordringen blir da å få enda flere elever til å gå og sykle, samt å tilrettelegge for at barna kan ferdes trygt til skolen.

Gå og sykle

- Utfordring: Mange foreldre kjører barna til skolen. Dette skaper en uoversiktlig og trafikkfarlig situasjon ved skolen. Det genererer også uønsket trafikk i nærområdet og langs skoleveien.
- Mål 1: Øke antall elever som går og sykler.

Trafikksikker skolevei

- Utfordring: Ved skolen vil en reduksjon i antall elever som kjøres avhjelpe situasjonen noe. Infrastruktur langs skoleveien er ikke tilrettelagt, dette gjelder hovedsakelig mangelfull tilrettelegging for gående i forbindelse med snuplassen for buss like ved skolegården, samt konflikt mellom gående og kjørende i Rødbergveien og Anna Rogstads vei.
- Mål 2: Forbedret trafikksikkerhet.

Kompetanse og holdninger

- Utfordring: Elevene trenger tilstrekkelig kompetanse for å kunne ferdes trygt i trafikken. Foreldre kjører av praktiske årsaker og av vane. De trenger informasjon om nytten ved at barna går eller sykler, samt hvordan det også kan forenkle hverdagen for dem.
- Mål 3: Økt kompetanse blant elever og endrede holdninger blant foreldre

I de påfølgende avsnitt er det beskrevet hvilke generelle tiltak som kan være aktuelle for å nå målene. I kapittel 6 presenteres spesifikke tiltak for Tonsenhagen skole.

4.2 Generelle tiltak for å nå mål 1: Øke antall elever som går og sykler

Følgevennordning (www.folgevenn.no)

En følgevenn er en voksen som følger egne og/eller andres barn på skoleveien; til fots og/eller med buss, bane etc. En liknende ordning er gåbuss. En følgevenngruppe er flere voksne som samarbeider om å følge en bestemt gruppe barn. Når en følgevenn går sammen med barna, kalles også disse en følgevenngruppe.

Barn som går til og fra skolen får trafikkerfaring, fysisk aktivitet og sosial læring. De yngste skolebarna har spesielle behov i trafikken, og bør ikke gå skoleveien uten følge av en voksen. Mange foreldre synes det er tidkrevende å følge barn til skolen hver dag. Dersom foreldre går sammen om å følge hverandres barn i gruppe blir tidsbelastningen på hver av foreldrene mindre. Med følgevenn på skoleveien får barna kunnskap, erfaringer og holdninger om trafikk gjennom alle årstidene. Sammen med følgevenngruppen blir barna oppmerksom på spesielle utfordringer på sin skolevei. Målet er at barna på sikt kan gå trygt til skolen uten følge av en voksen. Hvis flere barn følges til skolen, reduseres også biltrafikken ved skoleporten.

Hvordan organisere en følgevenngruppe (www.folgevenn.no)

Følgevenngrupper organiseres av foreldre. Men det er fint hvis skolene legger til rette for at foreldre kan organisere seg.

- Ta initiativ ved førskoledagene våren før skolestart i 1. klasse. Du kan i tillegg be en lærer sette opp "følgevenn" som tema på første foreldremøte etter skolestart.
- Ta kontakt med mulige følgevenner i nabolaget.
- Samle de voksne i følgevenngruppen og planlegg en fast rute for henting av barna. Bruk gjerne et kart. Gå ruten sammen. Finn utfordringer på skoleveien.
- Lag en liste som viser ukedager, ansvarlig følgevenn med telefonnummer, møteplasser og klokkeslett. Forslag til skjema og ferdig utfylt eksempel, finnes på www.folgevenn.no
- Bli enige om et system for å varsle fravær
- Bli enige om eventuell uniformering for barn eller voksne (f.eks. refleksvest, caps eller annet?)

Motivasjonskampanjer

Det arrangeres årlig gå-aksjoner i regi av Oslo kommune. NAF arrangerer i samarbeid med Gjensidige årlige sykkelkonkurranser for 10 – 12 åringer på våren. Målet med dette tiltaket er å bidra til økt trafikkforståelse. Det konkurreres på skolenivå, distriktsnivå og landsnivå. 3 gutter og 3 jenter går videre til internasjonal finale. (Se www.naf.no, søk på "sykkelkonkurranse"). Skolene kontaktes direkte av hhv. kommunen for gå-aksjonen og av lokalavdelingen i NAF for sykkelkonkurransen.

Snarveier

Mange skolebarn finner snarveier til og fra skolen. Ofte kan en snarvei gi tryggere skolevei med mulighet for utfoldelse og lek. Snarveien kan trenge en opprustning eller bedre tilretteleggelse. Enkelte snarveier kan imidlertid være trafikkfarlige, og det er hensiktsmessig å lede barna utenom snarveien til mer trafikksikker vei. Snarveier kan for eksempel registreres ved å benytte det digitale verktøyet "barnetråkk" (www.statkart.no), eventuelt tegne inn på utdelte kart.

Sykkelparkering

Det bør være tilstrekkelig med sykkelparkeringsplasser for elever og ansatte. Gode sykkelstativer sikrer at de parkerte syklene står ordentlig og sender et signal om at sykling er en ønsket aktivitet. Sykkelparkering under tak vil øke kvaliteten på sykkelparkeringen og holde sykkelene tørre.

Info til foreldre

Det er ofte foreldrenes situasjon med hensyn til tid og praktiske forhold, samt deres holdninger som er avgjørende for om elevene går til og fra skolen. Det er viktig at foreldrene informeres allerede før skolestart om viktigheten av og fordelene med at barna går. De bør også informeres om hvilke muligheter som finnes - for eksempel følgevennordningen. De foreldrene som *må* kjøre, informeres om kjøremønster ved skolen, alternative stoppmuligheter etc.

4.3 Generelle tiltak for å nå mål 2: Trafikksikker skolevei

Infrastrukturtiltak

Langs skoleveien og ved skolen kan det være behov for fysiske tiltak for å bedre trafikksikkerheten. Manglende fortau og uoversiktlige kryss, spesielt ved høy trafikk, fører til at barna føler seg utrygge. Tiltak som for eksempel skilting, etablering av fortau, belysning, fartsdumper m.m. kan gi en tryggere skolevei. Oftest er det voksne/fagpersonell som definerer trafikkfarlige kryss og veier. Det kan også være en idé å la elevene tegne og merke av på kart hvor de føler seg utrygge.

Stoppunkt

Dersom det ikke er tilrettelagt for hvor biler kan stoppe ved skolen, kan situasjonen bli kaotisk og det kan oppstå farlige situasjoner ved for eksempel rygging, parkering på fortau, etc. En reduksjon i antallet som kjører til skolen vil selvfølgelig avhjelpe situasjonen, men det vil som regel være noen som kjører likevel. Fysiske tiltak for å forbedre situasjonen ved skolen kan være aktuelle og det er også viktig med info til foreldre om situasjonen. Det kan i tillegg være aktuelt å se på alternative stoppunkt lenger unna skolen, slik at elevene går det siste stykket.

Skolepatrolje

Etablere skolepatrolje ved fotgjengerkryssinger. Det kan være aktuelt å supplere skolepatroljen med foreldrevakter. Dersom det er gjentatte tilfeller av ulovlig eller farlig kjøring, kan foreldrevaktene informere bilistene på stedet.

4.4 Generelle tiltak for å nå mål 3: Økt kompetanse og endrede holdninger

GÅ TIL SKOLEN - Pedagogisk undervisningsmaterieell til bruk i grunnskolen

Det pedagogiske undervisningsmaterialet er utviklet med det formål å øke elevenes kompetanse omkring klima, miljø, trafikk og egen helse. Gjennom kunnskaper og holdningsendringer er intensjonen at elevene skal endre sine vaner når det gjelder hvordan de kommer seg til og fra skolen.

Med bakgrunn i kompetansemålene i LK06 er det utarbeidet ulike undervisningsopplegg som kan brukes i sin helhet, eller tilpasses etter ulike behov og ønsker. Det er lagt vekt på tverrfaglighet og at elevene skal lære ved bruk av ulike læringsstrategier (jf. Dunn og Dunn), og gjennom flere intelligenser (jf. Howard Gardner). Videre er det utarbeidet en ressursmappe med faktastoff som lærere eller annet pedagogisk personale kan bruke direkte i undervisningen, eller som bakgrunnsinformasjon/kunnskap i forbindelse med undervisningsoppleggene som er utarbeidet.

Skolene får en CD-rom som inneholder:

1. Ressursmappe. Denne er delt i ulike kapitler som omhandler:
  - Hvorfor elever bør gå til skolen
  - Fysisk aktivitet og helse blant barn og unge
  - Forskning om aktive barn
  - Energiforbruk ved ulike aktiviteter
  - Fakta om Co2 og klima
  - Nyttige nettadresser
2. Undervisningsopplegg for elever i grunnskolen

- **Bolla Pinnsvins første skoledag** – et rollespill tenkt brukt i forbindelse med skolestart – et av de første møter med elevene og deres foresatte.
- **Trafikkheksa** – et tverrfaglig undervisningsopplegg der elever på småtrinnet arbeider etter storylinemetoden. Gjennom lek og læring arbeider de med trafikkopplæring, matematikk, skriftlig og muntlig norsk. Spennende fysikk- og kjemiekspirimeter gir kunnskap om energi og bevegelse, natur og klima.
- **Skoleveien** – viser hvordan elevenes arbeid med foto, bilderedigering og tekstsaking kan brukes i informasjonsmateriell (brosjyrer eller fotoutstilling).
- **Jakten på den grønne diamant** – tar elevene med på en reise gjennom Norge eller Europa. Ved ankomst til ulike reisemål åpnes "reisekassen" med dens innhold. Elevene må registrere hvor mange kilometer de har gått og når ikke fram til neste reisemål uten å ha gått en viss lengde.
- **Et lite skritt for meg – et stort for verden...** – et tverrfaglig undervisningsopplegg for elever på mellomtrinnet. Natur og miljøperspektivet er i fokus og realfag som fysikk og kjemi har derfor en sentral plass i dette opplegget. Dette er dessuten fag som fra sentralt hold ønskes å gi et løft i skolen. Her får elevene gjennom økt kompetanse, praktiske øvelser og arbeid med teknologi og design, trolig et mer bevisst forhold til bevegelse og energiforbruk.
- **Hvorfor gå til skolen?** – et metodisk opplegg som viser hvordan man kan legge til rette for diskusjoner, kreativitet og etiske drøftinger gjennom muntlig bruk av språket.

Figur 3: Bolla Pinnsvins første skoledag.

Endrede holdninger

Et spesiallaget infoskriv til foreldre om nytten av at barna går på skolen er et aktuelt tiltak. Samtidig vet man at foreldrene mottar mye "papirer/info" fra skolen, spesielt ved skolestart, da alt er nytt. Det er derfor viktig å benytte alle fora foreldrene deltar i; infomøter, foreldremøter etc. Deltakelse fra personer som jobber med trafiksikkerhet, miljø kan forsterke effekten på møter. I tillegg kan skolens hjemmeside være en viktig infokanal.

5 Anbefaling av mobilitetstiltak

5.1 Innledning

I de følgende avsnitt er det presentert aktuelle mobilitetstiltak for Tonsenhagen skole. For hvert tiltak er dagens situasjon beskrevet, samt hvilke tiltak som er vurdert. Det er videre anbefalt om det anbefales å gå videre med tiltaket. Tiltakene som presenteres er kun forslag – skolen må selv vurdere om dette er tiltak de ønsker å gå videre med. Det anbefales at det nedsettes en arbeidsgruppe på skolen som jobber videre med en konkret handlingsplan. Mobility Oslo kan veilede skolen med søknader for gjennomføring av tiltak, utarbeidelse av statuskart m.m.

5.2 Gå og sykle

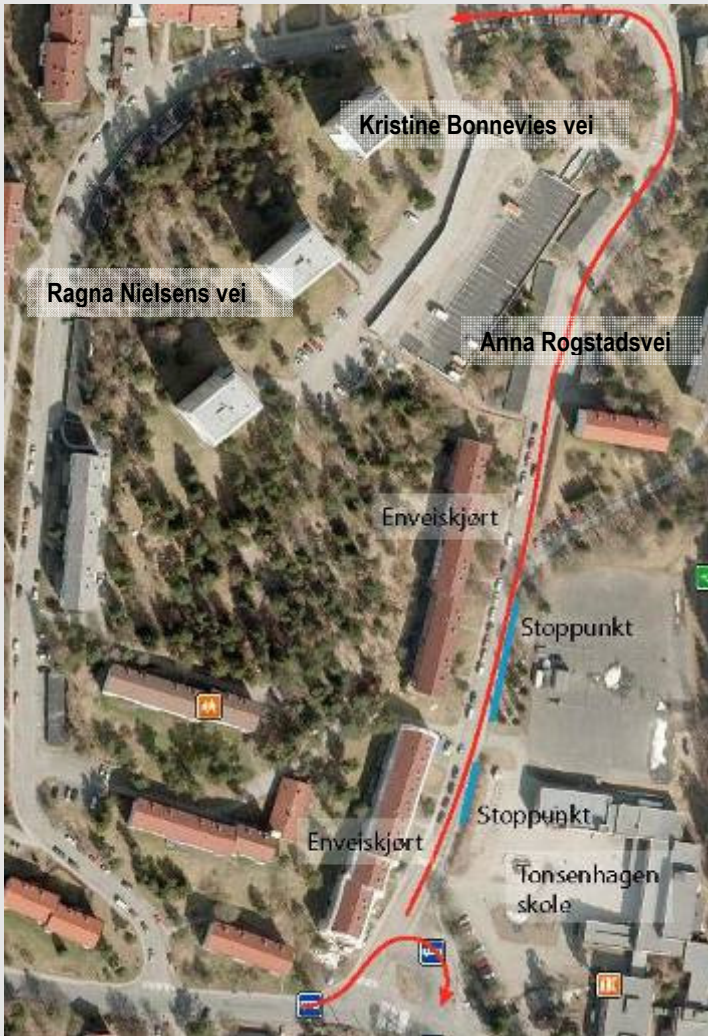
Mobilitetstiltak	Dagens situasjon	Forslag til tiltak
Mål 1: Øke antall elever som går og sykler		
Følgevennordning	Skolen informerer om følgevennordningen og flere har organisert følgegrupper.	• Distribudere informasjonsmateriell om følgevennordning. • Brosjyre deles ut ved skolestart. Informasjon legges ut på skolens nettsider. • Orienter og oppfordre foreldre til å organisere følgevenn-grupper på formøte og foreldremøter 1. trinn. • Dele ut klasselister med adresser og telefonnummer, slik at foreldre kan organisere seg. • Skolen kan legge til rette for følgevennordning ved å sette sammen klasser geografisk og organisere undervisningen slik at alle klasser starter samtidig. • Utarbeide kart som viser hvor skolestarterne bor slik at foreldre kan komme i kontakt med hverandre.
Motivasjonskampanjer	Skolen har tidligere deltatt klassevis på klar-ferdig-gå-aksjoner og hoppetauaksjon.	• Fortsette å delta i Oslo kommunes årlige gå-aksjon. Dette skaper gode holdninger og helsegevinster. Skolen kan også arrangere intern gå-aksjon med eventuell premiering klassevis og/eller for hele skolen. • Henge opp en stor plansje/oversikt i et fellesområde med resultater underveis. Denne kan dekoreres av elevene som et forberedende elevarbeid.

Mobilitetstiltak	Dagens situasjon	Forslag til tiltak
Info til foreldre	Foreldre mottar generell info fra skolen i form av infoskriv og info på skolens internettside. FAU har hatt aksjoner og levert ut skriv til foreldrene om trafikksikkerhet og trafikkadferd.	• Utarbeide et fakta-ark basert på info i Faktaperm om hvorfor barna bør gå og ikke bli kjørt. Helse- og miljøeffekter (barna synes det er gøy m.m.). Deles ut sammen med info om følgevennordning. • Utarbeide et kart som viser anbefalte gå-/sykleruter til skolen, og hvor skolepatruljen står. Innspill fra elevene: "slik vil vi ha det" kan benyttes som grunnlag. • Info legges ut på skolens internettside. Tas opp som et eget tema på foreldremøter. • Utarbeide stoppunkt kart som viser anbefalte punkt for henting og bringing av barn.
Artig skolevei	Barn er nysgjerrige og utforskende av natur. Skoleveien kan derfor for mange barn være kjedelig og lite stimulerende.	Skoleveien kan lages mer spennende ved å legge til rette for de ulike sansene, med lek og aktivitet langs skoleveien. Bildene viser eksempler på hvordan skoleveien kan bli morsom med enkle tiltak. Skolen kan arrangere aktiviteter langs skoleveien som å henge opp ballonger, kort eller plakater i busker /trær langs skoleveien. Barna kan selv lage kortene på skolen i Kunst og håndverk eller SFO. Disse kan ha små tegninger eller beskjeder som "Ha en fin dag" eller "Solen skinner". Lapper med beskjeder laget i Kunst og håndverk Rebusoppgaver m/ premiering

<i>Mobilitetstiltak</i>	<i>Dagens situasjon</i>	<i>Forslag til tiltak</i>
Workshop		På foreldremøter kan det arrangeres workshops for å diskutere hvorfor det er viktig å gå og hvilke fordeler det har, samt hva som hindrer foreldre i å la barna gå. Det kan drøftes rundt hva som skal til for å få flere til å gå. Barna bør være med på en slik diskusjon. Skolen kan invitere eksterne aktører til å holde innlegg; Trygg Trafikk, politiet er noen aktuelle aktører som arbeider for å sikre skoleveien og/eller fremme miljø og helse.

5.3 Trafikksikker skolevei

Mobilitetstiltak	Dagens situasjon	Forslag til tiltak
Mål 2: Forbedret trafikksikkerhet		
Barns deltakelse		Skolen kan dele ut kart over områder hvor barna tegner inn snarveier og markerer hvor de føler seg trygge/utrygge på skoleveien.
Skolepatrolje	I dag er det skolepatrolje i krysset Rødbergveien X Anna Rogstads vei ved snuplass for buss og ved skolens atkomst sør i Anna Rogstads vei.	Det foreslås at skolepatroljen opprettholdes i begge kryss. Patruljelister legges ut på intranett. Patruljelister legges ut på intranett.
Stoppunkt	<u>Stoppunktkart</u> Mange barn blir kjørt til/fra skolen. Område rundt skolen er belastet med kjøring for å hente og bringe barn.	Skolen bør informere om stoppunktene på intranettet, og lage skriv om dette som deles ut til foreldre/foresatte. Det kan utarbeides stoppunktkart som viser hvor det oppfordres å stoppe ved henting og bringing av skolebarn.
Stoppunkt	<u>Terminalområdet for buss</u> Mange av elevene som blir kjørt til skolen, blir satt av i terminalområdet. Her er det allerede en uoversiktlig trafikksituasjon med store leddbusser som stanser og snur. Noen ganger står det to leddbusser samtidig på snuplassen. Da er det trangt å kjøre inn og slippe av barna.	Det beste tiltaket for å bedre trafikksikkerheten ved terminalområdet og krysset Rødbergveien X Anna Rogstads vei, ville være å flytte terminalområdet bort fra Tonsenhagen skole. Trafikkbildet vil bli mer oversiktlig og snuplassen for buss vil kunne brukes som stoppunkt for levering og henting av skolebarn. Oslo kommune og Samferdselsetaten arbeider med en mulighetsstudie av ulike løsninger på konfliktområdet ved Tonsenhagen terminalområde. Det skal utvikles fire hovedalternativ hvor av to innebærer å flytte terminalområdet på Tonsenhagen til Linderud senter eller Krigsskolen. Bussholdeplassene i området beholdes.

Mobilitetstiltak	Dagens situasjon	Forslag til tiltak
Stoppunkt	<u>Anna Rogstads vei</u> Mange av elevene som blir kjørt til skolen blir satt av i Anna Rogstads vei. Det parkeres på vestsiden av veien noe som smalner veibanen. Mange snur og rygger inn mot skolegården. Det er også observert at biler kjører opp på fortauet på østsiden for å kunne passere møtende biler. Slik situasjonen er i dag skapes farlige situasjoner. Det er skiltet "all stans forbudt" like utenfor innkjørsel til skolen i sør mellom kl.08.00 og kl.16.00. Noen foreldre overholder ikke forbudet og stopper like utenfor skoleporten.	Det anbefales å regulere Anna Rogstads vei til enveiskjørt vei fra Rødbergveien til Kristine Bonnevie's vei. Det kan etableres stoppunkt langs Anna Rogstads vei og barna kan følge fortauet til skolen. Enveiskjørt vei vil føre til et mer oversiktlig trafikkbilde. Det blir lettere for barna å orientere seg når bilene bare kommer fra en retning. Ulempen er at flere beboere i Anna Rogstads vei må kjøre en omvei for å komme til/fra boligen sin. Enveiskjøring i Anna Rogstads vei vil også medføre litt økt trafikk i Ragna Nielsens vei. Tiltaket innebærer at bussene må endre kjøremønster og kjøre inn på terminalområdet fra Anna Rogstads vei og ut i Rødbergveien. Busstopp må etableres på motsatt side fra i dag. Denne bør utformes slik at sikten i krysset Rødbergveien X Anna Rogstads vei ikke forverres. Alternativt kan det innføres enveiskjøring i Anna Rogstads vei fra nord for terminalområdet til Kristine Bonnevie's vei.

Mobilitetstiltak	Dagens situasjon	Forslag til tiltak
Stoppunkt	<u>Ragna Nielsens vei</u> Ragna Nielsens vei har fartsgrense 30 km/t. Det parkeres på begge sider av veien.	Skolen kan kontakte Sameiet Tonsenhagen 13 vedrørende en avtale om å kunne bruke parkeringsplassen ved Ragna Nielsens vei 5 som stoppunkt. Derifra er det gangforbindelse til Anna Rogstads vei. Dette vil redusere biltrafikken ved skolen. Ulempen er at det medfører noe økt trafikk i nedre del av Ragna Nielsens vei. The image is an aerial photograph of a residential area with several red-roofed houses. A blue dashed line, labeled 'Gangtrase' (pedestrian route), starts at a blue rectangular area labeled 'Stoppunkt' (stop point) on Ragna Nielsens vei. The route goes around the houses and ends at Anna Rogstads vei. The streets are labeled 'Ragna Nielsens vei' and 'Anna Rogstads vei'.

Mobilitetstiltak	Dagens situasjon	Forslag til tiltak
Infrastrukturtiltak	<u>Rødbergveien fra Tonsenhagen senter til Anna Rogstads vei</u> 6 av 10 føler seg uttrygge på strekningen mellom Tonsenhagen senter til skolen. Veien har en skarp kurve nedover bakken mot Tonsenhagen senter. Fortauet på nordsiden av veien heller svakt mot veibanen. Fortauet begrenses av fjellknauser i nord og på sørsiden av veien er det en skråning. Veien er sterk trafikkert med store leddbusser og annen biltrafikk. Fartsgrensen er 40 km/t.	Det foreslås å anlegge gang- og sykkelvei på nordsiden av Rødbergveien med et fysisk skille mellom fotgjengere og bilene/bussene. Minimumsbredde for gang- og sykkelveier er 3 m i tillegg til 1,5 m for å oppnå ønsket avstand til kjørebanelen. Her kan det anlegges et autovern eller beplantning for å oppnå ønsket skille. Dimensjonene anbefales for samlevei med fartsgrense 50 km/t og en årsdøgntrafikk større enn 1500 kjt/døgn. Kjørebanelen er i dag ca 6,5 m og fortauet ca. 2-2,5 m. Dette innebærer at fortauet må utvides med ca 2 - 2,5 m for å kunne anlegge gang- og sykkelvei på strekningen. Fra Selvbyggerveien til Tonsenhagen skole er det mulig å utvide vegsnittet på begge sider av veien. Dette vil innebære noe sprengning av fjellknauser på nordsiden og noe fylling på sørsiden. Kilde: Håndbok 017, Statens vegvesen Kommentar fra Samferdselsetaten: Anleggelse av g/s-vei er et dyrt tiltak som vil kreve omregulering og inngrep hos private og vil nok ikke bli prioritert i første omgang.

Mobilitetstiltak	Dagens situasjon	Forslag til tiltak
Infrastrukturtiltak	<u>Skolens parkeringsplass</u> Ansatte ved skolen kjører inn gjennom skoleporten like sør for skolepatruljen i Anna Rogstads vei, og parkerer sørvest i skolegården.	Det er uheldig at skolens parkeringsplass er inne i skolegården, Det foreslås å etablere et bedre skille mellom gående og kjørende inn skoleporten sør i Anna Rogstadsvei. Dette kan være blomsterkasser, et gjerde eller lignende. The image is an aerial photograph of a school entrance. A red dashed line with arrows indicates a proposed pedestrian path labeled 'Gående'. A blue dashed line with arrows indicates a proposed vehicle path labeled 'Kjørende'. The paths lead towards a parking area labeled 'Parkeringsplass'. The streets 'Anna Rogstads vei' and 'Rødbergveien' are visible. A text box with an arrow points to the intersection area, stating 'Etablere et bedre skille mellom gående og kjørende' (Establish a better separation between pedestrians and vehicles).

Mobilitetstiltak	Dagens situasjon	Forslag til tiltak
Infrastrukturtiltak	<u>Beplantning hindrer sikt</u> Et eksempel på at beplantning hindrer sikt i skolekretsen er i der gangveien kommer opp i Selvbyggerveien. Barn og voksne som kommer gående på gangveien mot Selvbyggerveien kan være vanskelig å se. Gangveien ender i Selvbyggerveien uten fortau.	Skolen kan melde fra til Samferdselsetaten om beplantning som hindrer sikt. Vegetasjon skal ikke vokse utover eiendomsgrenser eller høyere enn 1 m. Grunneier er ansvarlig for å klippe hekker og busker slik at de ikke hindrer sikt og skaper trafikkfarlige forhold. Samferdselsetaten har ansvar for klipping/beskjæring på veigrunn langs Oslos kommunale gater og veier. Eksempel på at beplantning hindrer sikt i skolekretsen. I dette tilfelle er det nedoverbakke ved gangveien fra Selvbyggerveien, Dette bidrar til at sikten reduseres.

5.4 Kompetanse og holdninger

Mobilitetstiltak	Dagens situasjon	Forslag til tiltak
Mål 3: Økt kompetanse og endrede holdninger		
Pedagogisk undervisningsmaterieell	Skolen har trafikk og sykkelopplæring med påfølgende sykkelprøve våren i 4. årstrinn.	• Infomøte og presentasjon av det pedagogiske opplegget for skolens lærere. • Skolen vurderer hvordan opplegget kan tilpasses deres læringsplan. • Tilpasset pedagogisk opplegg benyttes i undervisningen. • Skolen oppfordres til å innlemme tilgjengelig undervisningsmaterieell i undervisningsopplegget sitt.
Endrede holdninger	Forholdsvis mange foreldre kjører barna til og fra skolen – det er et ønske fra skolen om at flest mulig av elevene skal gå eller sykle. FAU/skolen har allerede arbeidet mye med holdningsendring i foreldregruppen.	• Utarbeide et spesiallaget infoskriv til foreldre om nytten av at barna går på skolen. Faktaperm kan brukes som utgangspunkt. • Orienterer på infomøter og foreldremøter, eventuelt med deltakelse fra fagfolk. • Jevnlige oppfordringer på skolens internettside om å la barna gå i stedet for å kjøre. • Presentasjon av elevenes arbeider i forbindelse med det pedagogiske opplegget.
Opplæring av barna	Mange barn vet ikke hvordan de skal oppføre seg i trafikken, mens eldre barn ofte slurver med å følge trafikkreglene.	• Grunnopplæringen på de laveste trinnene kan inneholde "gåtrening", der barna sammen med voksne trener på å gå skoleveien. Barna blir gjort oppmerksom på eventuelle farer og hensyn de må ta i trafikken. • Skolen kan arrangere en "Trygg til skolen"-dag hvor barna tas med ut på skoleveien og får en praktisk opplæring i trafikkregler og hvordan man skal oppføre seg i trafikken.

Vedlegg 1 Spørreskjema reisevaneundersøkelse

Mobility Oslo

Reisevaneundersøkelse for Tonsenhagen skole

Skolen ønsker i samarbeid med Samferdselsetaten å få bedre oversikt over elevenes reisevaner fram og tilbake til skolen. Arbeidet vil være en viktig del av planleggingen av transportløsningene til og fra skolen. Vi ber om at de foresatte sammen med elevene svarer så godt som mulig på vedlagte spørreskjema. Retur til skolen senest **30. april**

Spørsmål til de foresatte:

1 Hvor lang er barnets skolevei?

- ☐ 0 - 499 m
- ☐ 500 m – 999 m
- ☐ 1 km- 1,99 km
- ☐ 2 km - 3 km
- ☐ over 3 km

2 Hvor langt er det mellom hjemmet og nærmeste kollektivholdeplass som det er naturlig å benytte til skolereisen?

- ☐ under 100 m
- ☐ 100 – 199 m
- ☐ 200 – 499 m
- ☐ 500 m – 1 km
- ☐ over 1 km

3 Kan dere reise direkte til/fra skolen med kollektivtrafikk?

- ☐ Ja
- ☐ Nei, må skifte underveis
- ☐ Benytter aldri kollektivtransport til/fra skolen/SFO
- ☐ Vet ikke

4 Hvis barnet ditt vanligvis blir kjørt i privatbil TIL skolen/SFO i Vinterhalvåret: Hva er viktigste årsaker til dette? (sett flere kryss)

- ☐ Samme vei som jobben til foresatte
- ☐ Raskeste og enkleste måte
- ☐ Kjører sammen med andre barn
- ☐ Dårlig vær
- ☐ Mye å bære på
- ☐ Lang skolevei
- ☐ Trafikksfarlig skolevei
- ☐ Kan bli plaget av andre på skoleveien
- ☐ utrivelig skolevei
- ☐ Sykdom/ funksjonshemming som gjør det vanskelig å sykle/ gå
- ☐ Skulle noe annet før skolen (tannlege, lege e.l.)
- ☐ Det er gode avslippingsmuligheter ved skolen
- ☐ Dårlig opplyst gangvei
- ☐ Ingen som barnet kan gå sammen med
- ☐ Annet:

5 Hvis barnet ditt vanligvis blir kjørt i privatbil TIL skolen/SFO i Mobility Oslo
Sommerhalvåret: Hva er viktigste årsaker til dette? (sett flere kryss)

- ☐ Samme vei som jobben til foresatte
- ☐ Raskeste og enkleste måte
- ☐ Kjører sammen med andre barn
- ☐ Dårlig vær
- ☐ Mye å bære på
- ☐ Lang skolevei
- ☐ Trafikksfarlig skolevei
- ☐ Kan bli plaget av andre på skoleveien
- ☐ utrivelig skolevei
- ☐ Sykdom/ funksjonshemming som gjør det vanskelig å sykle/ gå
- ☐ Skulle noe annet før skolen (tannlege, lege e.l.)
- ☐ Det er gode avslippingsmuligheter ved skolen
- ☐ Dårlig opplyst gangvei
- ☐ Ingen som barnet kan gå sammen med
- ☐ Annet:

6 Hvis barnet ditt vanligvis blir kjørt i privatbil FRA skolen/SFO i
Vinterhalvåret: Hva er viktigste årsaker til dette? (sett flere kryss)

- ☐ Samme vei som jobben til foresatte
- ☐ Raskeste og enkleste måte
- ☐ Kjører sammen med andre barn
- ☐ Dårlig vær
- ☐ Mye å bære på
- ☐ Lang skolevei
- ☐ Trafikksfarlig skolevei
- ☐ Kan bli plaget av andre på skoleveien
- ☐ utrivelig skolevei
- ☐ Sykdom/ funksjonshemming som gjør det vanskelig å sykle/ gå
- ☐ Skulle noe annet etter skolen (tannlege, lege, trening e.l.)
- ☐ Det er gode påstigningsmuligheter ved skolen
- ☐ Dårlig opplyst gangvei
- ☐ Ingen som barnet kan gå sammen med
- ☐ Annet:

Mobility Oslo

7 Hvis barnet ditt vanligvis blir kjørt i privatbil FRA skolen/SFO i Sommerhalvåret: Hva er viktigste årsaker til dette? (sett flere kryss)

- ☐ Samme vei som jobben til foresatte
- ☐ Raskeste og enkleste måte
- ☐ Kjører sammen med andre barn
- ☐ Dårlig vær
- ☐ Mye å bære på
- ☐ Lang skolevei
- ☐ Trafikksfarlig skolevei
- ☐ Kan bli plaget av andre på skoleveien
- ☐ utrivelig skolevei
- ☐ Sykdom/ funksjonshemming som gjør det vanskelig å sykle/ gå
- ☐ Skulle noe annet etter skolen (tannlege, lege, trening e.l)
- ☐ Det er gode påstigningsmuligheter ved skolen
- ☐ Dårlig opplyst gangvei
- ☐ Ingen som barnet kan gå sammen med
- ☐ Annet:

8 Hvis barnet vanligvis går eller sykler til skolen/ SFO: Hva er viktigste årsaker til dette? (sett flere kryss)

- ☐ Trygg skolevei
- ☐ Kort vei til skolen
- ☐ Godt for helsen
- ☐ Enkelt
- ☐ Tidsbesparende
- ☐ Miljøvennlig
- ☐ Følgevennordning benyttes
- ☐ Går sammen med andre
- ☐ Jeg ønsker å gå sammen med barnet
- ☐ Finnes ingen andre muligheter
- ☐ Annet:

Spørsmål til den foresatte som vanligvis sender/ bringer barnet til skolen/SFO:

9 Hvordan reiser du vanligvis selv til jobb/skole? (sett ett kryss)

- ☐ Går
- ☐ Sykler
- ☐ Kollektivtransport
- ☐ Kjører bil selv
- ☐ Sitter på med andre i bil
- ☐ Moped/ scooter/ motorsykel
- ☐ Jobber hjemme eller er ikke yrkesaktiv
- ☐ Annet:

10 Hvor mange biler disponerer husholdningen (skriv kun antall)?

- ☐ 0
- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3 eller flere

11 Har barnet to bostedsadresser?

- ☐ Ja
- ☐ Nei

12 Dersom svaret er ja på spørsmål ”11”, Ligger den andre adressen i samme skolekrets:

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke

13 Ligger den andre adressen innenfor gang eller sykkelavstand for barnet?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke

14 Hvordan kommer barnet seg til og fra skolen når barnet ikke bor på din adresse:

- ☐ Blir kjørt i bil
- ☐ Reiser med kollektivtransport, skolebuss eller lignende
- ☐ Går eller sykler
- ☐ Andre måter
- ☐ Vet ikke

15 Har du andre kommentarer knyttet til barnets skolereise?

Mobility Oslo

Spørsmål til elevene:

1 Hvilket årstrinn går du i?

☐ Årstrinn 1	☐ Årstrinn 6
☐ Årstrinn 2	☐ Årstrinn 7
☐ Årstrinn 3	
☐ Årstrinn 4	
☐ Årstrinn 5	

2 Er du:

- ☐ Gutt
☐ Jente

3 Har du sykkel

- ☐ Ja
☐ Nei

4 Hvordan kom du deg TIL skolen /SFO i går? (sett ett kryss)

- ☐ Gikk alene
☐ Gikk sammen med andre barn
☐ Gikk sammen med voksen
☐ Syklet
☐ Reiste med skolebuss
☐ Reiste med drosje
☐ Reiste med vanlig buss, trikk, tog eller T-bane
☐ Ble kjørt i bil
☐ Annet:

5 Hvordan kom du deg FRA skolen/SFO i går? (sett ett kryss)

- ☐ Gikk alene
☐ Gikk sammen med andre barn
☐ Gikk sammen med voksen
☐ Syklet
☐ Reiste med skolebuss
☐ Reiste med drosje
☐ Reiste med vanlig buss, trikk, tog eller T-bane
☐ Ble kjørt i bil
☐ Annet:

Mobility Oslo

6 Hvordan kommer du deg vanligvis TIL/FRA skolen/SFO i Sommerhalvåret? (sett ett kryss)

- ☐ Går alene
- ☐ Går sammen med andre barn
- ☐ Går sammen med voksen
- ☐ Sykler
- ☐ Reiser med skolebuss
- ☐ Reiser med drosje
- ☐ Reiser med vanlig buss, trikk, tog eller T-bane
- ☐ Blir kjørt i bil
- ☐ Annet:

7 Hvis du kunne velge fritt, hvordan ville du helst ha reist til og fra skolen? (her kan du sette flere kryss hvis du vil)

- ☐ Gått alene
- ☐ Gått sammen med andre barn
- ☐ Gått sammen med voksen
- ☐ Syklet
- ☐ Reist med skolebuss
- ☐ Reist med drosje
- ☐ Reist med vanlig buss, trikk, tog eller T-bane
- ☐ Blitt kjørt i bil
- ☐ Annet:

Mobility Oslo

8 Hvilken vei bruker du til/fra skolen/SFO?

- ☐ Anna Rogstadvei
- ☐ Ragna Nielsensvei
- ☐ Gangvei mellom Ragna Nielsensvei og Anna Rogstadsvei
- ☐ Rødbergveien fra Årvollside
- ☐ Rødbergveien fra Linderudside
- ☐ Annet

9 Hvordan opplever du skoleveien din?

- ☐ Trygg og sikker
- ☐ Uttrygg
- ☐ Hvorfor? Skriv under:

10 Har du andre kommentarer om skoleveien din?

Filename: Reisevaneundersøkelse_Tonsenhagen skole.doc
Directory: N:\510\11\5101192\5 Arbeidsdokumenter\52 Skoler\Tonsenhagen
skole\RVU\Spørreskjema
Template: C:\Documents and Settings\ewin\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dot
Title: Reisevaneundersøkelse for Lilleaker skole
Subject:
Author: sammf
Keywords:
Comments:
Creation Date: 14.04.2010 14:03:00
Change Number: 5
Last Saved On: 20.04.2010 10:55:00
Last Saved By: ewin
Total Editing Time: 38 Minutes
Last Printed On: 20.04.2010 15:10:00
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 7
Number of Words: 948 (approx.)
Number of Characters: 5 025 (approx.)